

په ږتوکا پنهندان

ژگوتن و پهندين سلیمان پیغه مبهري

پيشه‌کي

برايي خوانده‌فان...

دانايي ميناها هر زانسته‌کي نينه ژوان زانستين کول
خواندگهه و زانکويين مه دهينه خواندن، به‌لکو دانايي
شيانا وه‌گرنا بريارين راسته‌قينهيه دگشت بارين ژيان
دا، دهه‌مان دم دا هونه‌ره‌کي تاييه‌ته بو چه وانيا سه‌ره‌ده‌ري
کرنی ب شيوه‌يه‌کي دروست و مرؤفايه‌تي دگهل گشت ته‌خ
وچينين مرؤفان دا، بگره ژ زارؤکي تاکو دگه‌هيتيه
گه‌نج و پيرين دان ته‌مه‌ن، هه‌روه‌سا بو مرؤفين ساکارو
ساويلکه‌يان تاکو دگه‌هيتيه که‌سانين ژيرمه‌ند و خودان
باوه‌رنامين ناست بلند و پليمه‌ت.

نه‌فـ پهندين في ناميلکي دناقـ لاپه‌رين خؤدا
هه‌مبیزکري، نه ژ گؤتن و پهندين قه‌ريژا ميشکي
مرؤفه‌کينه! به‌لکو نه و ژ گؤتن و پهندين خودينه بو سه‌ر
زاري سليمان پيغه‌مبه‌ري وه‌کو (په‌ند) هاتينه ره‌وانه‌کرن.

نه‌فـ پهندين دفي ناميلکي دا، جيهانا راسته‌قينه‌يه، و
چه وانيا ريکه‌فتن و ريکخستنا هه‌مي جوړه کار و سه‌ره‌ده‌ريين
مرؤفايه‌تي، دچوارچوقی بزاقي و چالاکيین مرؤقي و
په‌يوه‌نديين وي يين دروست نيشا مه دکه‌ت.

ئەقجا بىر اىي من...

نھووسىيھ وئىك (31) پشك ژ (پھرتۆكا پھندان) لېھر دەستىن تھدانھ، و تودكارى بشپۆھپھكى بھردھوام بخوئىنى، و ياباش ئھوھ ئھگھرتورۆژ وپشكھ ك ژى بخوئىنى، ئھقجاب وئ چھندئ دئ تودانايا خودئ بدھست خووقھ ئىئىنى، و خودئ دئ ژيانا تھ گھش كھت و ددرئىريا رۆژان دا دئ رئىبھريا ھزرىن تھ كھت و رىكھا تھ دئ رۆھن كھت.

په رتوکا په ندان

پشکا نیکي (1)

نارمانجا په ندان:

¹ په ندين سلیمانی کوری داوودی، پاشایي ئیسرائیل، ² ژبو زانینا دانایي ته مبیکنی و وهرگر تننا گوتین تیگه هشتتی، ³ ژبو په سه ندکرنا زانینا ته مبیکنی و راستی و دادی و راسته قینی، ⁴ دا ژیری بو نه زانان بهیته به خشین، و بو گه نجان شاره زایی و زانین بهیته دان، ⁵ یی دانا گوھ بده تی زانینا وی زیده تر لی بهیت، و یی تیگه هشتی زی شاره زایی ژي وهرگریت، ⁶ بو تیگه هشتتا په ندی و تستانوک و گوتین دانایان و پیچ و په ناین وان ⁷. تر سا خودانی ده ستپیکا زانینی یه، لی یین نه زان سفکاتی ب دانایي و ته مبیکنی دبهن.

هانان بو بده ستقه ئینانا دانایي:

⁸ کوری من، گوھی خو بده ته مبیکرنا بابی خو، و فیر کرین دیکا خو رت نه که، ⁹ چنکو نه و تاجه گولین دانه هیینه بو سه ری ته، و رستکن بو گه رده نا ته ¹⁰. کوری من، نه گهر گوننه هکارا تو سه رد ابری، رازی نه به، ¹¹ نه گهر گوتنه ته: (وه ره ل گه ل مه، داکو بو یسی بو خوین رشتتی دانین، داکو خو ل بهر بی تاوانه کی بشیوه یه کی نه ره واهه نویسینین، ¹² دا وان ب زیندی وه کو نهالا دا عوبرین، کا چه و اب ساخی دا دهیلنه ل نیقا چالی دا. ¹³ نه قجا دی هه می گه نجینین گران بها بده ست خوقه ئینین، و مالا

خۆ دى ژ دەست كه فتیان پر كهين. ¹⁴ توژی ل گه ل مه پشكى بکيشه، پاشى دى دهسكه فتیان خۆ دناقههرا خۆدا، ب وه كههه فى ليكته كهين. ¹⁵ (ئه فجا كۆرئ من، ئه گهر ئه فه بۆ ته گۆتن، ل گه ل وان نه چه ريكما، پين خۆ ژ ريگين وان را گره، ¹⁶ چنكو پين وان به ره فـ شه رخوازيي دجن، و ب له زن بۆ خوينرشتتى. ¹⁷ چنكو يا بي مفايه تو تۆرئ ل بهر چا قين هه ر خودان چه نكه كئ فه دهى، ¹⁸ به لكو ئه و كه س، ل بهر خوينا خۆ بويسى دادن و خۆ ل بهر گيانئ خۆ فه دنويسينن، ¹⁹ ئه ها ريگين هه ر كه سئ هه زا ده سته ئيانئ هه بيت يا وه سايه. ده رونا وى ژ ناف دجيت.

هشداريكرن ژ ره تکرنا داناييي:

²⁰ دانايي ژ ده رقه گازی دکهت، و ل کولانا دهنگي خۆ هه لديريت، ²¹ ل سه ري بازاران بانگ دکهت، ل بهر ده رازينکين ده رگه هان، ل نافـ باژيري ئاخفتين خۆ ديار دکهت ²² دييرت: (هه تا كهنگي گه لي نه زانان، دئ مينن هه ژ نه زانينئ كه ن؟ و تر انه كه ر دئ ب تر انان كه يفخۆش بن؟ و ساويلکه هه ژ زانينئ نا که ن؟ ²³ ل خۆ فه گه رن ده مي هه وه پاشقه دبه م، ئه ها ئه فه ئه ز دئ گيانئ خۆ ل سه ر هه وه داريزم و دئ هه وه ب په يقين خۆ فير که م ²⁴ . چنكو من داخوازي هه وه كر و هه وه ره تکر، من ده ستئ خۆ بۆ هه وه دريژکر، لي كه سه كي ب چه نه گرت، ²⁵ به لكو هه مي شيره تين من هه وه ره تکر، و هوين ب پاشقه برنا من رازی نه بوون ²⁶ . ئه فجا ئه زژی ب ده رده سه ريين هه وه دکه نم. و كه يفخۆش ديم ده مي تر سه ک ب سه ر هه وه دا به يت، ²⁷ ئه گه تر سا هه وه وه كو بارۆقي هات و ده رده سه ر يا هه وه وه كو با به ئيسكي ب سه ر هه وه دا گرت، ئه گه ر به رته نگی ونه خۆسي دنا ف هه وه دا په يد ابوون، ²⁸ ل وى ده مي دئ داخوازي من که ن و ئه ز به رسقي ناده م. وه هر زوى دئ ل من

گهرن ومن نابینن²⁹. چنکو وان هه ژ زانینن نه کر وترسا خودانی
 نه بزاره کر،³⁰ ب شیره تین من رازی نه بوون، پاشقه برنین من ب چ
 نه گرتن³¹ لهوما نه و دی ژ بهری ریکا خو خو، و دی ژ پیلانین خو تیر
 بن،³² چنکو یاخیبوون ساویلکان دکوژیت، و هه هویانا نه زانان وانا ژناق
 دبه ت.³³ لی نه وی گوه داری من بیت، دی ب نارامی خوچه بیت، و ژترسا
 خر ابیان دی یی ته نا بیت.

پشکا دووی (2)

مفایین دانایی:

¹ کووی من، نه گهر ته گوتینن من وه گرتن، و
 فه رماینن من ل نک خو هه سارتن،² تاکو تو گوه داریا دانایی بکه ی، و دلی
 خو بو تیگه هشتن هه که ی،³ نه گهر ته داخو زیا زانینن کر، و دهنگی خو
 بو تیگه هشتن باندکر،⁴ نه گهر وه کو زیقی ته داخو ازکر، و وه کو
 گه نجینا تولی گه ریای،⁵ نه فجال وی ده می دی ل ترسا خودانی گه هی
 و دی زانینن خودی بینی.⁶ چنکو خودانه دانایی دبه خشیت، زانین
 و تیگه هشتن ژی ژده فی وی یه⁷ هاریکاری بو یین راست خر هه دکه ت، نه و
 مه تاله بو وان که سین بی کیماسی ب ریکی دچن⁸. بو سه رکه فتناریکین
 راست و یاراستنا ترسدارین خو.⁹ نه فجال وی ده می دی ل راستیی و
 دروستیی و دادیی، و هه می ریکین چاک گه هی¹⁰. نه گهر دانایی دلی ته
 دا خوچه بوو، و زانین ژی بوو خو شیا ده روونا ته.¹¹ نه فجا میشک دی ته
 یاریزیت و تیگه هشتن دی ته سه ره رازکته،¹² ژبو قورتا لکرنا ته ژ ریکا

شەرخوازی و ژمرۆقی ئاخفتنکەر ب درهوان،¹³ ئەوین ریکین راست بجه هیلايين داکو د ریکین تاریی دا بچن،¹⁴ ئەوین ب کرنا گونەهان که یفخوش دبن، و ب درهوین خراب دئشاد دبن،¹⁵ ئەوین د ریکین خوار و ب چهپ و چیران دا دچن.¹⁶ ژبو قورتالکرنا ته ژ ئافرهتا بیانی، ژ ئافرهتا نه نیاس و داقدوز،¹⁷ ئەوا هه قالی گه نجاتیا خو هیلائی و په یمانا خودانی خو ژبیرکری،¹⁸ چنکو مالا وی بو مرنی نقو دبیت، و ریکین وی بو تاریی دچن.¹⁹ هه که سی ب ژۆردکه قیت، نافه گه ریته فه و ناگه هیته ریکا ژیانئ.²⁰ تاکو ب ریکا چاکخو ازان بچی، و ریکین راسته قینان بپاریزی.²¹ چنکو یین راست دی لسه زه مینی خوچه بن، یین بی کیماسی، دی تیدا مینن.²² لی شه رخواز دی قریا وان ل سه ر ئه ردی هیت، و یین بی بهخت ژی دی ژی هینه هه لکیشان.

پشکا سی (3)

پیرۆزیین دانایی:

¹ کۆری من، فییر کرین من ژبیر نه که، به لکو فه رمانین من دناف دلی خو دا بپاریزه،² چنکو ئەو دی رۆژ و سائین ژیی ته ب ئاستیانه دریزکته،³ نه هیلی راستی و دلۆفانی ته بهیلن، تو وان ب گه رده نا خو دانه، لسه ر په ردی دلی خو بنقیسه،⁴ ئەهجا دی دانه هیلی و تیگه هشتنه کا چاک د چاقین خودی و مروغان دا بیینی.⁵ تو ژه می دلی خو پشتا خو ب خودی راست که، و پشتا خو ب تیگه هشتنا خو راست نه که.⁶ دهه می ریکین خو دا نو وی بنیاسه، و ئەو دی ریکین ته راسته کهت.⁷ تو خو ب دانا نه دانه، ژ خودانی بترسه و خو ژ خر ابیی دویر بکه.⁸ ئەهجا دی بیته ساخله می بو نافکا ته، و

دى بىنە چارەبىي بۆھەستىكىن تە. ⁹ ب سامانى خۇ رېزى ل خودانى بگرە، و
 دەھەكان ژ خىقەيىن ھەمى بەرھەمى خۇ بدە، ¹⁰ ئەقجا عمبارىن تە دى پر
 بن ژ تىر بوونى و مەى دى ب سەر گفاشتوكىن تە دا ھافىت. ¹¹ كۆرى من،
 سىقكاتىي ب تەمبىكرنا خودانى نەبە، و كەربى ژى ژ پاشقە برنكىن وى
 نەھە لگرە، ¹² چىكو خودان وى كەسى پاشقە دبەت، يى ھەژى دكەت، ھەر
 وەكو باب ب كۆرى خۇ كەيفخۇش دبىت. ¹³ خۇزىكىن وى مروقى يى دانايى
 دبىنت، و وى زەلامى تىگەھستنى بدەست خۇقە دبىنت، ¹⁴ چىكو بازركانىا
 وى ژ بازركانىا زىقى باشترە، ومضايى وى، ژمضايى زىرى بزارە چاكتەر،
¹⁵ ئەو ژھەمى لولويان بەاترە، و ھەمى گەھوھورىن تە ب وى نائىنن.
¹⁶ رۇژىن درىژ دەستى راستى داىبە، و سەرفەرازى و دەھولەمەندى ژى، د
 دەستى وى يى چەبى داىبە. ¹⁷ رىكىن وى، رىكىن دانەھىيىنە، ھەمى رىيازىن
 وى، رىيازىن ئاستىيىنە. ¹⁸ ئەو دارا ژيانىيە بۆ وان كەسىن خۇ پىقە گرتى،
 و ئەوى خۇ پىقە دگرىت كەيفخۇش دبىت، ¹⁹ خودانى ب دانايى ئەردى
 دامەزراندى، ب تىگەھستن ئەسمان يى راگرتى ²⁰ ب زانينا وى كانى
 دەربووينە، وعەقرا خۇناق دلوپاندىيە. ²¹ كۆرى من، ئەقان ل بەر چافىن
 خۇ دوپر نەدانە، بۆچوونا و شارەزارىي پارىزە، ²² دى بۆ تە بىنە ژيان، و
 دانەھى بۆ گەردەنا تە، ²³ ئەقجال وى دەمى دى ب تەناھى ب رىكا خۇ چى،
 و پىتە ناھە لىنگىت. ²⁴ ئەگەر تو رازاي، ناترسى، بەلكو دى رازىي و دى
 كەقىبە د خەوھەكا خۇش دا. ²⁵ نە ژترسەكا دەملدەستى قەدجىقى، و نەژى ژ
 وىرانىا شەرخوازان، ئەگەر رويدا. ²⁶ چىكو خودان دى پىشتەفانى تە بىت، و
 بىن تە دى ژدافان پارىزىت. ²⁷ چاكىي تول وان كەسان نەگرە بىن كو
 ھەژى چاكىي دىن، ل وى دەمى كو د شىان دا بىت دەستى تە چاكىي بكتە. ²⁸
 نەبىزە ھەفالى خۇ: (ھەرە پاشى وەرەقە، ئەز دى سوباهى دەمە تە) و تە يى

هه‌ی کو تو بدهیی،²⁹ خرابیی دژی هه‌فالی خو نه‌که نه‌وی دگه‌ل ته‌د اب ته‌ناهی خو‌جه بووی.³⁰ بی سه‌دهم هه‌فرکیا چ که‌سی نه‌که، نه‌گه‌روی چ خرابی دگه‌ل ته‌ نه‌کرین.³¹ چا‌فچنوکیا سته‌مکاری نه‌که، و چ ریکین وی نه‌هه‌لبزیره.³² چنکو بی خوار و فیچ ل نک خودانی یی پیسه، لی نه‌ینیین وی ل نک مرو‌فین راستن،³³ نه‌فره‌تین خودانی د مالا شه‌رخوازی دانه، لی نه‌و جهی راستبیزان پیروژ دکه‌ت.³⁴ دیسان ترانا ب ترانه‌که‌ران دکه‌ت، هه‌ر وه‌سا دانه‌هی بو خوشکینا دبه‌خشیت.³⁵ دانا دی سه‌رفه‌رازیی ب ده‌ست خو‌فه ئینن، لی یین ساویلکه دی شه‌رمزازی به‌هرا وان بیت .

پشکا جواری (4)

به‌رزا هییا دانایی:

¹ کورینو، گو‌ه بده‌نه ته‌مبیکرنا بابی خو، و گو‌ه بده‌ن داکو تی‌گه‌هشتنی بزائن،² چنکو نه‌ز فی‌رک‌نه‌کا چاک نیشا هه‌وه دده‌م، نه‌فجا فی‌رک‌نین من پشت گو‌ه نه‌هافیزن.³ چنکو نه‌ز کوری بابی خو بووم، نازک و ئیکانه یی ده‌یکا خو بووم.⁴ نیشا من ددا و دگوتنه من: (بالا‌دلی ته‌ په‌یقین من بگریت، و فی‌رک‌نین من بیاریزه، نه‌فجا دی زیندی بی.⁵ دانایی بده‌ست خو‌فه بینه، تی‌گه‌هشتنی بده‌ست خو‌فه بینه. گوتنین ده‌فی من، ژبیر نه‌که، و خو‌زی نه‌ده‌پاش.⁶ نه‌هیله دی ته‌ پاریزیت، جه‌زی بکه، دی ته‌ راگریت.⁷ دانایی سه‌ره، نه‌فجا دانایی بده‌ست خو‌فه بینه، و تی‌گه‌هشتنی ب هه‌می شیانی خو بده‌ست خو‌فه بینه.⁸ بلاند بکه دی ته‌ بلاندکته، و نه‌گه‌ر ته‌

باوهری پی ئینا دی ته سهرههراز کهت. ⁹ تاجه گولین دانه هیی دی ل
سهرهه ری ته دانیت، و دی تاجین جوانیی بو ته به خشیت.

¹⁰ کوپی من، گوو بده من وگوئین من وهرگره، داکو ژیی ته دریز بیت.
¹¹ ریکا دانایی من نیشا ته دا، و من تو ئینایه ل سهر ریکا راست. ¹² نه گهر
تو ل سهر چووی، پینگاقین ته سست نابن، و نه گهر ته بهرده و امی ل
سهردا، تو ناهه لنگمی. ¹³ تو رهیی بگره و دهستا ژیی سست نه که، پاریزه،
چنکو نه و ژیانا ته به. ¹⁴ ریکین شه رخوازان نه ده بهر خو، و ب ریکین
گونه هکاران نه چه. ¹⁵ خو ژیی دویر بکه، تیرا نه بووره، خو ژیی بده پاش و
دهریازیه. ¹⁶ چنکو نه گهر نه و خرابیان نه که ن نه و نانقن، و نه گهر
که سه کی نه هه لنگمن، خه و بچاقین وان ناکه قیت. ¹⁷ چنکو نه و نانقن
خر اییی دخون و مهیا سته مکارییی فه دخون. ¹⁸ لی ریکین راسته قینان وه کو
روناهیی رهونه قی دهن، و روناهی زیده دبیت تا کو روژ ته مام بیت. ¹⁹ لی ریکا
شهرخوازان وه کو تاریستانی به، نه و نزانن کاب چ دهه لنگمن؟ ²⁰ کوپی
من، گوو بده ناخفتنن من، گووین خو بو گوئینن من نهرم بکه. ²¹ بلال
به رچاقین ته نه چیت، ول نیفا دلی خو پاریزه. ²² چنکو نه و ژیانه بو ههر
که سی دبینیت، و بو هه می له سی دهرمانه. ²³ لسه ر ههر بیگریه کی دلی خو
پاریزه، چنکو دهرکه فتینن ژیانن ژوینه. ²⁴ خوار و قیجیا ده فی ژ خو فه که، و
ژخواریا لیقان خو دویر بکه. ²⁵ بلا چاقین ته به ری خو بده نه بیسیا ته، و بلا
به ری ته ل بهر سینگی ته بیت. ²⁶ بهر پین خو خوشکه، نه قجا هه می
ریکین ته دی خو جه بن. ²⁷ بو لایی راستی و لایی چهیی خو لانه ده، پین خو ژ
ریکین خراب دویر بکه.

پشکا پینجی (5)

هشداریکرن ژ دههمه ن پیسی:

¹ کۆری من گووه بده دانایا من، گووهین خو بو تیگه هشتتا من نهرم که. ²
ژبو پاراستنا ساره زایی ولیقین ته زانیی ژبه رکهن. ³ چنکو لیقین ئافره تا
بیانی، هنگفین ژی دهواریت، و دیمی وی ژ زهیتی حلویتره. ⁴ لی دوماهیا وی
وهکو گیایی ته علیشی یه، و ژ شیره کی دوو دهق تیرتره. ⁵ پین وی ژورد
بو مرنی دچن، پینگافین وی ب نهالینقه دگریداینه. ⁶ داکو هزری د ریکا
ژیانی دانه کهت، د ریکا تارینی دا دجیت و نزانیت ب چ هه لندگیت. ⁷ و
نهو کۆرینۆ، گووهین خو بدهنه من، و خو ژ ناخفتین من نه دهنه پاش. ⁸ ریکا
خو ژ وی دویر بکه، و نیزیکی ده رگه هی مالا وی نه به. ⁹ نه کو ته ل ناف
خه لکی بی ریز بکهت، و سالیی ژیی ته ب مروقه کی دلره ق بدهت. ¹⁰ داکو
بیانی ژ هیزا ته تیرنه بن، و نه کو به ره می ماندیبوونا ته، بو ماله کا بیانی
بجیت. ¹¹ نه قجال دوماهیا ژیی خو، دی ئاخینکا راهیلی، ده می گوشت و
له سی ته ژناف دجیت. ¹² نه قجا دی بیژی: (چهوا من که رب ژ توره یی رادکر،
و دلی من سقکاتی ب پاشقه برنی دبر؟ ¹³ و من گووه نه دا دهنگی
رینیشاده ری خو، و من گووهین خو بو ماموستایی خو نهرم نه کرن. ¹⁴ چ
نه مابوو دا که قمه د هه ر خرابیه کی دا، د نیقا ره قده کی و جفاکی دا. ¹⁵ ژ
گو ما خو ئافی قه خو، ژ وی ئافا ژ بیرا ته دجیت. ¹⁶ بلا کانین ته ب سه ردا
نه چنه ژده رقه، وه کو جویاران ل سه ر جادان. ¹⁷ بلا بو ته بتنی بیت، نه کو بو
وان بیانیی دگه ل ته دا. ¹⁸ بلا کانیا ته یا پیروزییت، و ب هه قزینا
گه نجاتیا خو که یفخوش بیه. ¹⁹ ئاسیکا خوشتی و مامزه کا قه شه نگ، دا ژ

مەمكىن خۆ ھەردەم تە ئافدەت و ب ئەفينا خۆ ھەرتە سەرخۆش كەت.
²⁰ ئەفجا بۆچى كۆرى من، شەيدايى ژنا بيانى دى، و ژنەكانە نىياس
 ھەمبىزدكەي؟ ²¹ چىكو رىكىن مەرۆقى يىن لىبەر چاقىن خودانى، و ئەو ھەمى
 رىيازىن وى دەھەلسەنگىنيت. ²² بى شەرخواز دى ب گۆنەھىن خۆ ژناقچىت،
 و ب وەرىسىن گۆنەھىن خۆ دى ھىتە گرتن. ²³ و ژبى تورەيى دمرىت، و
 ژبەر نەبوونا تورەيى ئەو دى مرىت، و ھىندى يى ساويلىكەيە سەرگەرم
 دىيت.

پشكا شەشى (6)

ھىدارىكرن ژساويلىكەيى :

¹ كۆرى من، ئەگەر تە دەستەبەريا ھەفالى خۆ كر، ئەگەر تە كارەك
 دگەل بيانىەكى كر. ² ئەگەر توب ئاخفتىن خۆ ئالوز بووى، ئەگەر توب
 ئاخفتىن دەفى خۆ ھاتىيە گرتن. ³ ئەفجا تۆفى بكە كۆرى من و خۆ قورتال
 كە، ئەگەر تو كەفتىيە ل ژبەر دەستى ھەفالى خۆ، ھەرە ل نك و خۆ
 بەلەنگاز كە و ھىقىا ژى بكە، ⁴ نەھىلە خەوب چاقىن تە بكەفىت، و
 نقوسكان ژى نەئىنە خۆ. ⁵ بەلكو وەكو ئاسىكا تو خۆ ژ دەستا بينە دەرى،
 وەكو چىچكى ژ دەستى ئىچىرقانى قورتال بكە. ⁶ ھەرە ل نك مېرىي ھەي
 تەمبەل، ھزرىن خۆ د رىكىن وى دا بكە و دانا ببە. ⁷ ھەرچەندە ئەوى چ
 بىشەوا و رىبەر و دەستەھلاتدار ژى نىنن. ⁸ لى ئەول ھافىنا خوراكى خۆ
 ئامادە دكەت، و خوارنا خۆ ل دەمى دروینى كۆمفە دكەت. ⁹ ئەفجا تا كەنگى
 ھەي تەمبەل دى مېنى نىستى؟ كەنگى دى ژ خەوا خۆ ھىيارى؟ ¹⁰ كىم
 نقوسك و كىم خەوى، و دەست تىكدان بۆ راکىشانى. ¹¹ دى ھەژارپىا تە

وهكو ريگرهكي هيت، و به لهنگازي ژي دي وهكو داگير كه رهكي بسره ته دا
 گريت. ¹² زهلامي قهسه گير، زهلامي گوننهكار ب دهف خواربي خه بتيني
 دكهت. ¹³ ب چاڤين خو نافرمان ددهت، و ب بين خو دناخيت، و ب تلين خو
 ناماژهي ددهت. ¹⁴ دره و بين د دلي وي دا ههين، ههردهم خرابيان
 پهيدا دكهت، و دووبه ره كيي دچينيت. ¹⁵ لهوما ژي دهملدهست دهردهسره بي ب
 سهری دهين، و دگافي دا دهه رشيت و چاره نينه. ¹⁶ شهس تشت هه نه
 خودان كه ربی ژي رادكهت، و يا هفتي لهو هه ژي ناكهت ¹⁷: چاڤين
 خو مه زنكه، زمانې دره و كه، دهستين خويانا بي تاوانه كي رستي. ¹⁸ دله ك
 هزرين پويج دروست دكهت، و لهو پي بين كو بله ز بهره قـ كرنا خرابيي
 دجن، ¹⁹ ديده فاني سه خته لهوي ب دره وان دناخيت، و لهو كهسي دووبه ره كيي
 ل ناقـ بر ايان دچينيت.

هشداريكرن ژ دههمه ن پيسي:

²⁰ كوري من، فه رمانين بابي خو بپاريژه و فير كرينن دهيكه خو پشت گوھين
 خو نه هافيژه. ²¹ ههردهم ب دلي خو قه گري بده و د گه رده نا خو دا دانه.
²² له فجا له گه ر تو چووي لهو دي نيشاده ربا ته كهت، و له گه ر تو نفستي،
 دي زي ره فانيا ته كهت، و له گه ر هسيار بووي دي ل گه ل ته ناخيت.
²³ چنگو فه رمان چر ايه و فير كرن رو ناهييه، و پاشقه برنين توره بي ژي ريكا
 زيانييه. ²⁴ ژبو پاراستنا ته ژ نافر هتا خراب، و ژ زمانې نافر هتا بياني يا
 داقدوز. ²⁵ دلي خو نه به جوانيا وي، و نه هيله ته ب كه ته ديلي مژيلانكين
 خو. ²⁶ چنگو ژسه دهما نافر هتا دههمه ن پيس، مروقي نانه ك نابيت، و
 نافر هتا زهلامه كي دي، دهر وونا ريزدار راهه دكهت. ²⁷ لهري ما مروقي هه يه

ئاگرى بۆل نافر كۆشا خۇ بەتن و جلكين وى نه سۆژن؟²⁸ يان ژى مرؤقى —
 ل سەر پهلين ئاگرى بچيت وپين وى داخ نه بن؟²⁹ ئەھا ئەقە ب سەرى وى
 دهيت يى دەهمەن پيسى ل گەل نافرەنا كەسەكى دى بکەت، هەر كەسى
 دەستى خۇ بکەتى بى تاوان نابيت.³⁰ خەلك سفكاتى ب دزىكەرى برسى
 نابەت، ئەگەر دزى بکەت داکو زكى خۇ تير بکەت.³¹ لى ئەگەر هاتە
 ديتن، دى جەفت جاركى ژى هيتە وەرگرتن، خۇ ئەگەر هەمى مائى خۇ ژى ل
 سەر دانيت³² لى ئەوى دەهمەن پيسى دگەل ژنەكى دکەت، يى بى مېشكە،
 و هەر كەسى وى بکەت، دەر وونا خۇ ژدەست دەت.³³ دى ليدان و سەر سۆرىن
 بدەست خۇقە ئينيت، و شەرمزاريا وى، ژى ناجيت.³⁴ چنکو گردارى كەريا
 زەلامى دسارينيت، و ل رۆژا تولفە کرنى دلۇقان نابيت.³⁵ و ب هيج
 قەرەبوويه كى قايل نابيت، و پىكھاتنى ژى ناکەت، و چەند بەرتيلا بو پتر لى
 بکەن، ئەو رازى نابيت.

پشکا جەفتى (7)

هشداريكرن ژ نافرەنا دەهمەن پيس :

¹ كۆرى من، ئاخفتين من ژبەرکە و فەرمانين من ل نك خۇ خرقە بکە.
² فەرمانين من ژبەرکە، ئەقە دى زيندى بى، و فير کرنين من، وەكو بيبيتكا
 چاقين خۇ بپاريزه.³ ل سەر تلين دەستى خۇ گريدە، و ل سەر پەردى دلى
 خۇ بنميسه.⁴ بيژه دانايى: (تو خویشکا منى) و بيژه تيگە هشتنى ژى تو
 ناسيارا منى.⁵ داکوتە ژ نافرەتا بيانى بپاريزيت، ژ نافرەتا نه نياس يا
 داقدوز.⁶ چنکو ئەز ژ كۆلينکا مالا خۇ، و ل پشت پەنجەرى تە ماشە كر.⁷ ئينا

د نابقه را نه زانان دا، گه نجه کي بئ ميشک سهرنجا من پراکيشا. ⁸ ژ ئيشکا
 جادي دهر بازبوو، و ژيههل بسهرکهفت و ريکا مالا وي دا بهرخو. ⁹ ل ئيفاري،
 ده مي روژ ئافا بووي، و ل ژير چه نگين شه قئ و تاريستاني. ¹⁰ ل وي ده مي
 ئافره ته کي ب دله کي پيس و ب جيلن ده همهن پيسي پيشوا زيا وي کر. ¹¹ يا
 ب دهنگه دهنگ و سهره شک بوو، بين وي د مالي دا قه نه دحه ويان. ¹² جار
 ژ دهر قه يه، جار ژي ل سهر جادان، و ل سهرئ هه مي ريگان خو قه دنويساند.
¹³ ئينا نهو گهنج گرت وماچي کر، و ب ديمه کي کرئت گوئي ¹⁴ :
 (قوربانين ئاشتي ل سهر منن، نه قرو من په يمانين خو بجه ئينان). ¹⁵ له وما
 نه ز بو ديتنا ته دهرکه فتم، داکو چا قينکه فتنئ ب ته بکه م و رومه تي ته بييم.
¹⁶ من نقبين خو ل سهر ته ختي ب قوماشه کي کتاني بي زهنگا ورهنگي
 مسري رائيخستينه. ¹⁷ و ب بيه نين خو ش، مور و دارجين لي ره شاندينه. ¹⁸
 نه فجا وهره دا بيکفه ژ هه قاليني قه خو ين تا سپيدئ، و تامئ ژ نه قينئ
 وهرگرين. ¹⁹ چنکو زه لام ل مالي نينه، بي بو وه غه ره کا دوير چووي. ²⁰
 کيسي زيفي بي د گهل خو بري، و چوو سهرئ هه يقي قه گهره ته مال. ²¹
 وي ب زوريا هندوفيليا خو نهو سهر دابر، و ب داقدوزيا ئاخفتين خو
 سهود اسهر کر. ²² ئينا د گافي دا ل دويف چوو، وه کو چوونا گايه کي بو
 سهربريني، يان ژي وه کو ده بهنگه کي ده مي بو جه لده داني دچيت. ²³ تا کو
 تيره ک ميلاکا وي دکه ئيشيت، يان وه کو له زاتيا بالنده کي ده مي قه سنا
 خه فکه کي دکه ت، و نهو نوزانيت کو نهو بو وي يا هاتيه قه دان. ²⁴ و نهو
 کوړينو، گو هين خو بده نه من و گو تني ن ده قئ من. ²⁵ بلا دلي ته به ره قـ
 ريکين وي نه چيت، و خو ل سهر رييازا وي به رزه نه که. ²⁶ چنکو نه وي چه ندين
 که س بريندار ئيخستينه، و هه مي کو شتيني وي ب هيز بوون. ²⁷ ريکين
 نهالي مالا وينه، بو چالين مرنئ دچنه خوار .

پشکا ههشتی (8)

گازی یا دانایی:

¹ ئه‌ری ما دانایی گازی ناکه‌ت؟ ما تیکه‌هشتن دهنگی خو بلند هه‌وار ناکه‌ت؟ ² ل سه‌ری گۆبیتکین بلند، ل سه‌ری ریکا و ل سه‌ر دووری یانا دراوه‌ستیت. ³ ل به‌ر ده‌رگه‌هان، ل به‌ر ده‌رازینگین باژیران دراوه‌ستیت و هه‌وار دکه‌ت ⁴ : (گازی هه‌وه دکه‌م هه‌ی خه‌لکینۆ، و ده‌نگی من بو هه‌می مرۆفانه. ⁵ گه‌لی ساویلکه‌یان ژیرمه‌ند بن، گه‌لی نه‌زانان فی‌ری تیکه‌هشتی بین. ⁶ گوهین خو بده‌نه من، ئه‌ز ب گۆتین شه‌ره‌فه‌مه‌ند دناخقم، ده‌فی خو ب ناخفتن راسته‌قینه فه‌دکه‌م. ⁷ چنکو ده‌فی من ب راستیی دناخفت و لیفتن من هه‌ژ دره‌وان ناکه‌ت. ⁸ هه‌می په‌یفتن ده‌فی من راستینه، چ خوار و فیچی تیدا نین. ⁹ هه‌می دناشکرانه بو یی تیکه‌هشتی، د راسته‌قینه بو وان که‌سین زانینی دینن. ¹⁰ ته‌مبیکرنا من باتی زیفی وه‌رگرن، زانینی باتی زیری بزاره. ¹¹ چنکو دانایی ژ لولویان باشتره، هه‌می گه‌وه‌ر به‌رامبه‌ری وی ناهین. ¹² ئه‌زم دانایی، د ناف می‌شکی دا خو‌جه‌م، ئه‌ز زانینا شاره‌زایی دینم. ¹³ ترس ژ خودانی هه‌ژی نه‌کرنا خر ایبانه، دفن باندی و خو مه‌زنکرن، و ریکین نه‌باش و ده‌فی دره‌وکه‌ر، من هه‌ژی نه‌کرینه. ¹⁴ بو منن شیره‌ت و را و بو‌چوون، ئه‌زم تیکه‌هشتن، من شیان هه‌نه. ¹⁵ ب من پاشا و مه‌زن جوکمرانیه‌کا دادپه‌روه‌رانه دکهن. ¹⁶ ب من پاشا پاشایه‌تی دکهن، هه‌می دادوه‌ر ب

دادپه روه رانه دادوه ریډی دکهن. ¹⁷ ئەز جه ژ وان دکهم یین جه ژ من دکهن،
 ئەوین زوی ل من بگه ریډی، دی من بینن. ¹⁸ دهوله مه نندی و شه ره فه نندی و
 تشتین نمونه و به ختیار ل نک من هه نه. ¹⁹ به ره ه می من ژ زیډی
 سه فاندی چیتره، به ره ه می من، ژ زیفی بزاره باستره. ²⁰ د ریگا دادیډی دا، د
 نیفا ریگین راستیډی دا دهیم و چم. ²¹ داکو خوشتقیین خو دهوله مه نند بکه م،
 گه نجینین وان تری بکه م. ²² خودانی ئەز ل ئیکه م ریگا خو دا ئەزیډی
 هه لبرار تیم، بهری کارین خو، هه ر ژ که فن دا. ²³ هه ر ژ ده سته یکی ئەزیډی
 هاتیم چه ورکرن، هه ر ژ به راهیډی، هه ر ژ ده سته یکا زه مینی. ²⁴ هیډس ده ریا
 نه بوون ئەز هه بووم، هیډس کانین پری ئاف نه بوون. ²⁵ بهری چیا بنه جه
 بن، بهری گر دروست بن. ²⁶ هیډس زه مین نه هاتبوو چیکرن، نه ده شت و نه
 ئیکه م ئاخا جیهانی. ²⁷ ده می ئه سمان راگرتی ئەز ل و تری بووم، هیډس هیلا
 ئاسوی ل سه ر رووی ئافی نه کیشا بوو. ²⁸ ده می عه قر ل ئه سمانی راگرتی و
 هیډس دایه کانین کویر. ²⁹ ده می سنۆر بوو ده ریایډی دانای، داکو ئافا وی
 سه ریچیا توخیبین وی نه که ت، ده می هیډس بناغین زه مینی نه دانای. ³⁰ ئەز ل
 نک وی یی چیکری بووم، هه می رۆژان خو شیا وی بووم، هه رده م ل به رامبه ری
 وی یی که یفخو ش بووم. ³¹ ل جیهانا وی یا مرؤف — ل ئاکنجی یی
 که یفخو ش بووم، و خو شی یین من ل گه ل مرؤفان بوو. ³² ئەهجا نهو کو پینو،
 گو هی خو بدنه من، خو زیکیډی وان که سان یین ریکیډی من دپاریژن. ³³
 گو هین خو بدنه فیډر کران و دانا بن و رت نه که ن. ³⁴ خو زیکیډی وی
 مرؤفی یی گو هی خو دده ته من، وی هشیار بیت ل به رده رازینکیډی من،
 پاریزه ری ستوینډی ده رگه هی من بیت. ³⁵ چنکو هه ر که سی من دینیت، دی
 ژیان یینیت، و خودان ژی، دی ژی رازی بیت. ³⁶ ل ئه وی ساشیان ده ربا هری

من بکەت، زبانی دگەهینیته خو، هەمی حەژێ نەکرین من، حەژ مرنی دکن.

پشکا نەهی (9)

گازیا دانایی و گازیا ساویلکەیی:

¹ دانایی خانیی خو ئافاکر، هەر حەفت ستوینین خو داناسکرن. ² قوربانین خو سەرژیکرن، مەیا خو تیکهه لکر، و سفر ا خوارنا خو ژێ ئاماده کر. ³ خزمەتکارین خو هەنارتنه سەر بلندا هیین باژیری دا کو گازیا بکەن ⁴: (هەر کەسی نەزان بیت، بلا خوار بکەهیتە فیئری!) و دا کو داخوایا هەر دەبەنگەکی بکەن و بیژن ⁵: (وهرن ژ نانی من بخوون، و ژوئ مەیی قەخوون ئەفا من تیکهه لکر). ⁶ نەزانینان بەیلن دی زیندی مینن، و د ریکە تیکهه هشتنی دا هەرن. ⁷ یی ترانه کەرەکی پاشقەبەت، شەرمزاری دی ب سەر دا هیت، و یی شەرخوازهکی هوشدارکەت، دی رسوایت. ⁸ ترانه کەری پاشقەبەت، نەکو نەحەزیی ژ تە راکەت، بە لکو یی دا نا پاشقە بیه، دی حەژ تە کەت. ⁹ شیرەتان ل یی دا نا بکە دی دانتر بیت، راستبیزهکی فیئری بکە دی زانتر بیت. ¹⁰ دەستپیکا دانایی ترسا خود انییە، نیاسینا پیروزمەندی ژێ تیکهه هشتنه. ¹¹ چنکو ب من دی روژین تە پتر بن و سالیین ژیان تە ژێ دی دریز بن. ¹² ئەگەر تو یی دا نا بی، تو بو خو یی دانایی، و ئەگەر تە ترانه کەرن، ئەفجا تو ب تنی دی بەرپر سیار بی. ¹³ ئافرەتا نەزان، یاب دەنگە دەنگ و ساویلکەیه، هیچ تەشتەکی نزانیت. ¹⁴ ل بەر دەرگەهی مالا

خۆ، ل سەر تەختەکی ول سەراشا دەرگەهین باژیری دروینیت. ¹⁵ داکو گازی ریبوارا بکەت، ئەوین ریکین خۆ راستە دکەن ¹⁶ هەر کەسی نەزان بیت، بلا خوار بکە قیتە قیری. دبیژیتە یی کیم تیگەهشتن ¹⁷ : (ئافا دزیی یا شرینه، نانی ب نهینیه یی ب تامه). ¹⁸ لی ئەو نزانیت کو تاریاتی یال ویری، و میهشانی وی د نیفا نهالی دانە.

پشکا دهی (10)

په نندین سایمانی:

¹ په نندین سایمانی: کۆری دانا بابی خۆ که یفخۆش دکەت، و کۆری نەزان خەما دەیکا خۆ یه. ² گەنجین خرابیان د بی مفانه، لی چاک قورتا لکر نه ژ مرنی. ³ خودان دەر وونا راستە قینی برسی ناکەت، لی ئاره زوویا شەرخوزان پال قە دبەت. ⁴ کریکاری دەست خاف هە ژار دبیت، لی دەستی رینجیهران، دەوله مەندیی دروست دکەت. ⁵ یی ل هاقینی خر قە دکەت کۆرەکی ژیر مەندە، لی یی ل دروینی دنقیت، ئەو کۆری شەرمزاره. ⁶ پیرۆزی ل سەرسەری راستە قینییه، لی زۆرداری دەقی شەرخوزان دادپوشیت. ⁷ بیرهاتنا راستە قینی بو پیرۆزینییه، و نا قین شەرخوزان د رزن، ⁸ یی دل دانا ب فەرمانا رازی دبیت، لی یی لیف دەبەنگ دەیتە کۆشتن. ⁹ ئەوی راست بریقە بجیت دی ب تەناهی بووریت، و بی ریکین خۆ خوار کەت دەیتە نیاسین. ¹⁰ ئەوی ئافریا ب چاقی خۆ ددەت، خەمی پهیدا دکەت، و یی لیف دەبەنگ دەیتە کۆشتن ¹¹ دەقی راستە قینی کانیا ژیانیه، لی زۆرداری دەقی شەرخوزان دادپوشیت. ¹² حەژی نە کرن دووبەرەکی هەل دکەت، لی قیان هەمی

گونه‌هان قه‌دشیریت. ¹³ ل سهر لیقین ژیرمه‌ندی، دانایی یا هه‌ی، دارژی
 بو‌پشتا کیم تیگه‌هشتتایه. ¹⁴ دانا زانینی خر قه‌ دکهن، لی ده‌قی دهبه‌نگ
 نیریک دی ژ ناچیت. ¹⁵ سامانی ده‌وله‌مه‌ندی باژی‌ری وی یی ئاسییه، و ژ
 ناچوونا به‌له‌نگازان هه‌ ژارییا و انابه. ¹⁶ کریارا راسته‌قینی بو‌ ژیانیه، و
 مفایی شهرخوازی بو‌ گونه‌هییه. ¹⁷ پاریزقانی فه‌رمانان ل سهر ریگا
 ژیانی دجیت، و رهنکهری ته‌مبیکرنی یی به‌رزه‌یه. ¹⁸ یی نه‌قیانی
 قه‌دشیریت، لیقین وی دره‌وکهرن، و به‌لافکه‌ری نه‌کامیان یی نه‌زانه. ¹⁹
 پریژی ژ گونه‌هی قالا نابیت، و نه‌وی بشیته‌ نه‌زمانی خو، یی ژیرمه‌نده.
²⁰ زمانی راسته‌قینی زیقی بژاره‌یه، و دلی شهرخوازان وه‌کو تشته‌کی
 نه‌رزانه. ²¹ لیقین راسته‌قینی نیشاده‌ریا گه‌له‌کان دکه‌ت، لی بین دهبه‌نگ
 ژ کیم تیگه‌هشتتی دمرن. ²² پیروژیا خودانی ده‌وله‌مه‌ندیی دروست دکه‌ت و
 چ ماندییوونی پی نه‌قیت. ²³ کرنا خرابیی ل نک نه‌زانی وه‌کو که‌نییه، لی
 دانایی بو‌ یی تیگه‌هشتتایه. ²⁴ ترسا شهرخوازی بو‌ وی ده‌یت، و دلچوونا
 راسته‌قینی بو‌ ده‌یت به‌خشین. ²⁵ وه‌کو بابله‌یسک دهریاز دبیت شهرخوازی
 ناف دجیت، لی یی راسته‌قین بناغه‌کی هه‌تاهه‌تا یی هه‌ی. ²⁶ وه‌کو سرکی
 بو‌ دانا، و دویکیلی بو‌ چاقان، یی ته‌مه‌ل نه‌های وه‌سایه بو‌ وان که‌سین نه‌و
 هنارتی. ²⁷ ترسا خودانی روژان زیده‌تر لی دکه‌ت، لی سالیین شهرخوازی
 کورت دبن. ²⁸ هیقییا راسته‌قینان خو‌سییه، لی هیقییا شهرخوازان ژ
 ناچوونه. ²⁹ ریگا خودانی ئاسیگه‌هه بو‌ مرو‌قین راست، ویرانی ژ یی بو‌
 بکه‌رین گۆنه‌هینه. ³⁰ یی راسته‌قین چ جاران ناهیت هه‌ژاندن، و
 شهرخوازل نه‌ردی ئاکنجی نابن. ³¹ ده‌قی راسته‌قینی دانایی دجینیت، لی
 زمانی دره‌وان ده‌یته‌ برین. ³² لیقین راسته‌قینی ره‌زانه‌ندیی دنیا‌سن، لی
 ده‌قی شهرخوازان دره‌وان دنیا‌سن.

پشکا یازدی (11)

¹ته رازیا سه ختهیی تیدا خودان جه ژئی ناکهت، کیشانا دروست جهی ره زامه ندیا وویه. ²دنبیلندی دهیت، شهرمزاری ژی دهیت، و دگهل خوشکینه ران دانایی دهیت. ³راستیا مروئین راست نیشاده ریا وان دکهت، خوار و فیچیا بی به ختان وان تیکددهت. ⁴ل روژا که ری دهوله مهنلی یا بی مفایه، لی چاکی ژ مرئی قورتال دکهت. ⁵چاکییا مروئی بیکیه ماسی ریکا وی راسته دکهت، لی بی شه خواز ب کریارین خو بین خراب دکه قیت. ⁶چاکییا مروئین راست وان قورتال دکت، لی بین بیبهخت ب خرابین خو دهینه برن. ⁷ب مرنا مروئی شه خواز هیقییا وی ژ نافدجیت، و هیقییا گونه هکاران ژی نامینیت. ⁸مروئی راسته قین ژ ته نگافیا قورتال دبیت، وی شه خواز ل جهی وی خو جه دبیت. ⁹ب ناخفتنان مروئی دووروی هه فالی خو تیدبهت، و ب زانینی بین راسته قین قورتال دبن. ¹⁰باژیر ب چاکییا راسته قینان که یفخوش دبیت، و ب ژنافچوونا شه خواز ان هوارین شادیی باند دبن. ¹¹ب پیروزییا مروئین راست باژیر بهرز دبیت، لی ب دهقی شه خواز ان ویران دبیت. ¹²سفه بهری هه فالی خوئی کییم تیگه هشتنه، لی یی تیگه هشتی بیدهنگ دبیت. ¹³مروئی قهسه گیر نهینیا ناشکر ادکته، لی مروئی دنسوز تشتا قه د شیریت. ¹⁴بی شاره زایی ملهت دکه قیت، لی قورتال بوون ب زیده بوونا مروئین شیره تکاره. ¹⁵نهوی دبیته دهسته بهری مروئی بیانی خرابی دگه هیتی، لی جه ژئی نه که ری دهست تیکه لبوونی، بی نه نایه. ¹⁶نافره تا خودان دانه هی ریژی ب دهست خو قه دئینیت، و بین زوردار ژی

دهوله مهنديي ب دست خو قه دئینن. ¹⁷ زهلامی دئو فان چاکیی بو خو دکهت،
 ویی دلره ق زی لهشی خو تیک ددهت. ¹⁸ شهرخواز کرئیه کا سهخت ب دست
 خو قه دئینیت، و چانداری چاکیی کرئیا وی یا دابینگریه. ¹⁹ کا چهوا چاکي
 بهره ق زینانی قه دجیت، نهها وه سانه نهوی ل دویق خرابیی بکه قیت بو
 مرنا خو دجیت. ²⁰ خودان ههژ دل خوار و فیچان ناکهت، و رهزامه ندیا وی د
 مروقین راسته قینان دانه. ²¹ دست ب دهستی شهرخواز قورتال نابیت، لی
 دویندهها راسته قینان قورتال دجیت. ²² نافر هتا جوان یا بی میشک، وه کو
 خزیمه زیرییه ب دفنا به رازیقه. ²³ دلچوونا بیتاوانا ته نهها چاکیه، هیشیا
 شهرخوازان زی کهریه. ²⁴ یی ههی به لاقه دکهت، نه قجا دی بو وی زیده بیت،
 لی یی ژ گونجایی پتر دگریت، دی بو هه ژاریی چیت. ²⁵ دهرونا ناندار
 قه لهو دجیت، ویی نافگیر زی ناف بو دهیته دان. ²⁶ پوانکهری گهنمی
 مللهت نه فهرتان لی دکهت، پیروزی زی ل سه ره سره یی فروشکاری دایه. ²⁷ یی
 داخو ازیا چاکیی دکهت رهزامه ندیی و هردگریت، ویی داخو ازیا خرابیی
 دکهت، خرابی دی گه هیتی. ²⁸ یی خو ب دهوله مهنديا خو پستر است دکهت،
 دی که قیت، لی یین راسته قین وه کو به لگان دبشکمن. ²⁹ یی مالا خو تیک
 ددهت، بای ب دست خو قه دئینیت، ویی ده به ننگ زی خز مه تکاری مروقی دل
 دنايه. ³⁰ به ره می راسته قینی دارا زینانییه، و قازانجکهری دهرونان، یی
 دنايه. ³¹ نهها نه قه یه مروقی راسته قین ل نه ردی دهیته خه لاتکرن، نه قجا
 پا دی شهرخواز و گونه هکار چهوا بن؟

پشکا دوازدی (12)

¹ یی جه ژ ته مبیکنئی بکته جه ژ زانیی دکته، و یی جه ژ باشقه برنی نه کته
 نهو یی دهبه ننگه. ² چاکخواز دی ره زامه ندیی ژ خودانی وه گریت، لی
 زهلامی فیلباز دی هیته دادگه ه کرن. ³ مرؤف ب کارین خراب خوجه
 نابیت، لی رهین راسته قینان نا له قیین. ⁴ ئافره تا چاک تاجه ل سهرسهری
 هه قزینی خو، لی یا شهرمز ارکهر وه کو رزی بوونه کییه دهستی وی دا.
⁵ هزرین راسته قینان دادیه روه رینه، لی ساره زاییا شهرخو ازان سهر دابر نه.
⁶ ئاخفتین شهرخو ازان بو یسه نه بو خوینی، لی دهقی راسته قینان وان قورنال
 دکته. ⁷ شهرخو از دروخیین و نامین، لی مالا راسته قینان خوجه دبیت. ⁸ ل
 دویف تیگه هشتنا مرؤفی ستایشا وی دهیته کرن، لی یی دل خوار و قیج بیت
 شهرمز ار دبیت. ⁹ مرؤفی چنه و کوله یه ک هه ی، باستره ژیی نافدار و
 بیدفی نانی بیت. ¹⁰ مرؤفی راسته قین چافی خو ل گیانه وه ری خو دکته، لی
 یین شهرخو از دئوقانیا وان ژ ی رهقه. ¹¹ نهوی ل نافه زه قیا خو کار دکته،
 دی تیر نانی خو، و ل دویچوو یی لی کاران نه یی تیگه هشتیه. ¹² شهرخو از
 دلچوو یی نیچیر کرنا شهرخو ازانه، لی رها راسته قینان مضای ددهت. ¹³ د
 گونه ها لیقان دا، دا فا شهرخو ازی تیدایه، لی یی راسته قین دته نگافیا دا
 ده ریز دبیت. ¹⁴ مرؤف ژ به ره ه می دهقی خو تیر قه نجی دبیت، و خه لاتئ
 دهستی مرؤفی ژ ی بو قه دگه ریته فه. ¹⁵ ریکا نه زانی ل بهر چاقین وی یا
 راسته، لی یی گو هی خو دته شیر ه تان نه وی دانایه. ¹⁶ که ریا نه زانی د
 روژی دا دهیته زانین، لی په ناکه ری شهرمز اری یی ژیر مه نده. ¹⁷ یی ب
 راستیی دنا حقیته، دادیی دیار دکته، و دیده فانی دره و کهر سه خته یی دیار
 دکته. ¹⁸ مرؤف یی هه ره خنا وی وه کو داوه شاندا شیر ییه، لی زمانی
 دانیان ساخبوونه. ¹⁹ لیقین راستیژی بو هه تاهه تایی دی مینن، لی زمانی
 دره و کهری، دگافی دا نامینیت. ²⁰ سه خته بی دلی وان که سا دایه نهوین

هزرا د خرابیی دا دکهن، لی که یفخوشی بو نیشاده رین ناشتیینه.²¹ یی
 راسته قین ب خرابیی ناهیتنه هنگافتن، لی یین شه رخواز پری خرابی دین.
²² لیقین درهوان خودان جه ژئی ناکهت، لی نهوین راستیا دبیزن ره زامه ندیا
 خودانی وه دگرن.²³ زهلامی ژیرمه ند زانینی فه دشیریت، ودلی نه زانی ب
 ساویلکه یی گازی دکهت.²⁴ دهستی رینجبه ران زال دبیت، لی دهستی خاف
 دی ل ژیر خویکدانی بیت.²⁵ نیگه رانیا د دلی زهلامی دا وی دجه مینیت، لی
 ناخفتنا خوش وی که یفخوش دکهت.²⁶ یی راسته قین نیشاده ریا هه قالی خو
 دکهت، لی ریکا شه رخوازان وان بهرزه دکهت.²⁷ سستی نیچیری ناگریت، لی
 سامانی مروقی ریزدار زیره کییه.²⁸ زیان د ریکا چاکی دایه، وی د ریکا وی
 دا دچیت، مرن بو نینه.

پشکا سیزدی (13)

¹ کوری دانا ب ته مبیکرنا بابی خو رازی دبیت، لی یی ترانه کهر گوه ناده ته
 لی هه یاندی.² مروقی چاکی ژ بهرهمی دهقی خو دخوت، مه ره مین بی
 به ختان زی زورد ارینه.³ یی زمانی خو دپاریزیت، دهرونا خو دپاریزیت، لی یی
 زمان دریژ بیت ژ نافدچیت.⁴ دهرونا ته مبه لی دلچوونی دکهت و چ بو نینه، و
 دهرونا رینجبه ران قه له و دبیت.⁵ یی راسته قین جه ژ درهوا ناکهت، لی یی
 شه رخواز رسوا وشه رمزار دبیت.⁶ چاکی وی دپاریزیت یی ریکا وی یا تمام
 بیت، خرابی زی مروقی گونه هبار دروخینیت.⁷ مروقی یی هه ی خو ب
 دهوله مهنیدی دئینیته دهری لی وی تشته ک نینه، وی هه ی خو ب هه ژارین
 دئینیته دهری لی وی سامانه کی زوری هه ی.⁸ که فاره تا دهروونا زهلامه کی
 سامانی وی یه، لی یی هه ژار گوه ناده ته لی هه یاندی.⁹ رو ناهیا

راسته قینان که یفخویشی پهدا دکهت، لی چر اکی شهرخوازان شه دمريت.
¹⁰ هه فرکی ژ دڤنلندی پهدا دبیت، و دگهل شیره تکاران دانایی یا هه ی.
¹¹ دهوله مهنديا نهرهوا کیم دبیت، و یی ب دهستی خو خرفه دکهت لی
 زیده دبیت. ¹² هیقییا بی دوماهی دلی نه ساخ دکهت، و دلچوونا بجه هاتی
 دارا ژیانیه. ¹³ نهوی سقکاتی ب پهیقی دبهت خو ژ نافدبهت، و یی ژ
 فه رمانان بترسیت دی هیته خه لاتکرن. ¹⁴ بنه مایین دانای بو لادانی ژ داقین
 مرنی کانیکا ژیانیه. ¹⁵ تیگه هشتتا باش دانه هیی دبه خشیت، لی ریکا بی
 بهختان دژوارتره. ¹⁶ ههر ژیرمه نده ک ب زانینی کاری خو نه نجام ددهت، و
 یی نه زان ساویلکه یی به لاقه دکهت. ¹⁷ هنارتیی شهرخواز دی که قیته د
 خرابیان دا، و نوینه ری ده ستپاک ژی چاره سه رییه. ¹⁸ هه ژاری و شه رمزاری
 بو وییه یی ته مبیکنی رت دکهت، و یی سه رنجکیشیا پاشقه برنا بکهت،
 سه رفه راز دبیت. ¹⁹ دلچوونا بجه هاتی دهرونی خو دکهت، لی چه ژی
 نه کرنا نه زانان، لادانه ژ خرابیان. ²⁰ یی دگهل دانایان بگهریت دی یی
 داناییت، و هه قالی نه زانان زیانبه خش دبیت. ²¹ خرابی ل گونه هکاران
 دگهریت، لی یین راسته قین ب چاکیی دهینه خه لاتکرن. ²² یی چاکخواز
 میراته ی بو دوینده هی دهیلیت، لی سامانی گونه هکاری بو یی راسته قین
 خرفه دبیت. ²³ ده قیا هه ژاران دا خوارنه کا ژور یا تیدا هه ی، لی ژ بهر
 نه بوونا راستیی ژ نافچوون یا بو هه ی. ²⁴ یی داری رادگریت چه ژ کوری خو
 ناکهت، و یی چه ژی بکهت، دی داخوازیا ته مبیکنی بو کته. ²⁵ یی راسته قین
 دخوت داکو دهرونا خو تیر بکهت، لی زکی شهرخوازان یی پیدقییه.

پشکا چواردی (14)

¹ دانایی یا ژنی مالا وی ئافادکەت، و ساویلکەیی مالا وی ویران دکەت. ² یی ب راستی بریقە بچیت ترسداریا خودانی دکەت، لی یی ریکین وی د خواربن، ب چ نادانیت. ³ گۆتین دەقی نەزانی ساویلکینیە ک هەیه مەزناهییا وی شەرمزار دکەت، لی ییقین دانایان وان دپاریزیت. ⁴ ئەگەر چیل نەبیت ناخیر یا فالایە، دروینا زۆر ژی ب هیزا گایە. ⁵ دیدەقانی دەستپاک درەوا ناکەت، و دیدەقانی سەختە ب درەوان دناخفیت. ⁶ یی ترانەکەر داخواریا دانایی دکەت و نابینیت، و زانین بۆیی تیگەهشتی ب ساناھییە. ⁷ ل بەرامبەر زەلامی نەزان هەرە، چنکو تو هەست ب زانینی ناکە ی د گۆتین وی دا. ⁸ دانایی یا ژیرمەندی تیگەهشتنا ریکا وییە، و دەبەنگیا نەزانیان سەختەییە. ⁹ نەزان سفاکیی ب گونەهان دبن، لی دناقبەرا راستەقینان دا رەزامەندی یا هەی. ¹⁰ دل تالیا خۆ دزانیت، و بیانی بەشداریی د خۆشیین وی دا ناکەت. ¹¹ مالا شەرخووزان ویران دبیت، و رشمالین راستەقینان گەشە دبن. ¹² ریکا هەی ل بەرچاقین مروقی یا راستە، لی دوماهییا وان ریکان مرنە. ¹³ ب کەنینی ژی دل خەمگین دبیت، دوماهییا خۆشیی ژی خەمە. ¹⁴ مروقی ژ دل دا پشتهری ژ بەری ریکا خۆ دخۆت، و زەلامی چاکخواری ب تشتی هەی تیر دبیت. ¹⁵ دەبەنگ هەر پەبقەکی باوەر دکەت، و یی ژیرمەند ناگەه ژینگافین خۆ هەیه. ¹⁶ یی دانا دترسیت و خۆ ژ خراییان ددەتە پاش، و یی نەزان خۆ پشتر است دبینیت و خۆ سەر رەق دکەت. ¹⁷ یی ب لەز کەرب گرتی دبیت، ب ساویلکەیانە کریاران ئەنجام ددەت، و خودانی فند و فیلان شەرمزار دبیت. ¹⁸ دەبەنگ ساویلکەیی ب دەست خۆ قە دئینن، و یین ژیرمەندی ب زانینی دەینە تانجکرن. ¹⁹ شەرخووز بەرامبەری چاکان خۆ دچەمینن، و گۆنەهکار ژی ل بەر دەرگەهی راستەقینانن. ²⁰ یی هەزار نیاسی وی ژی حەژی ناکەت، لی یی دەوله مەند حەژیکەرین وی

گه له کن²¹ . یی سځکاتی ب نیاسه کی خو بیهت گونه هکاره، و خوزیکین وی که سی یی دلوقانی ب به له نگازان دبهت.²² نهری ما چیکه رین خر ابیان بهرزه نابن؟ لی دلوقانی و راستی نیشاده ریا چیکه رین باشی دکهن.²³ د ههر ماندیوونه کی دا مفا یی هه ی، و ئاخفتین لئمان بو هه ژاریینه.²⁴ تانجا دانایان دهوله مه ندییا وانایه، لی پیشکه فتتا نه زانان دهبه نگییه.²⁵ دیده فانی ده ستپاک قورتالکهری که سانه، و یی ب دره وان دئاخفت سخته یه.²⁶ د ترسا خودانی دا باوهریه کا مه زن هه یه، و بو کورین وی دی بیته په ناگه ه.²⁷ ترسا خودانی کانیکا ژیانیه بو خو لادانی ژ دافین مرنی.²⁸ شانازیا پاشای د ژوربوونا ملله تی دایه، و ژناقچوونا میری ژی د نه مانا ملله تی دایه.²⁹ یی دره ننگ که ربگر تی دبیت، گه له کی تیگه هشتییه، و یی زوی که ربگر تی دبیت، ساویلکه یا خو دیار دکه ت.³⁰ ژيانا له سی نه ناهیا دلایه، و چاقچنوکي رزیوونا هه ستیانه.³¹ سته مکاری هه ژاری، سځکایه تی ب ئافرینده ری دبهت، و یی دلوقان وی سه رفه راز دکه ت.³² یی شه خواز ب خر ابیا وی دهیته ده ریخستن، و یی راسته قین ده می دمیریت یی پشتر استه.³³ دانایی د دلای یی تیگه هشتی دا بنه جه دبیت، و هه رتشتی د دلای نه زانان دا دهیته زانین.³⁴ چاکي ئاستی ملله تی بهرزه دکه ت، و گونه ه شهرمزاریا ملله تانه.³⁵ ره زامه ندیا پاشای بو کوله یی تیگه هشتییه، و که ربا وی ژی بو یی شهرمزاره.

پشکا پازدی (15)

¹ بهر سفا نهرم که ربی دهره فینیت، لی گوتنن دژوار که ربی دنازرینیت.
² زمانای دانایان زانینی باستر لی دکه ت، لی ده فی نه زانان ساویلکه یی ژی

دهوړت. ³ ل هه می جهان چاقین خودانی زیره فانی چاکخواز و خرابخووان
 دکهت. ⁴ تهنایا زمانی دارا ژیانیه، لی خواروچیجا وی هه رشاندا
 گیانییه. ⁵ یی ساویلکه سفکایه تی ب ته مبیکرنا بابی خو دبهت، لی یی
 پاشقه برنی بهرچاقی و هردگریتی دی یی ژیرمه ند بیت. ⁶ دمالای
 راسته قین دا گه نجینه کا مه زن هه یه، و بیزار ی د اها تی شه رخووان دا یا
 هه ی. ⁷ لیقین دانیان زانیی بژاله دکهن، لی دلی نه زانان وه سا نینه. ⁸
 خودان هه ژ قوریانی شه رخووان ناکهت، لی ژ نقیژین راسته قینان رازی دبیت.
⁹ ریکا شه رخووانی خودان هه ژ ی ناکهت، لی نه و هه ژ دویفچوووی چاکیی
 دکهت. ¹⁰ ته مبیکرنا دژوار بو یی ریکی بجه دهییت، و هه ژ ی نه که ری
 راسته کرنی دمريت. ¹¹ نهال و ویرانی ل بهرام بهر خودانینه، نه قچا یا
 دلین مرو فان دی چه و ابن؟ ¹² یی ترانه کهر هه ژ پاشقه به ری خو ناکهت، و
 قه ستا دانیان ناکهت. ¹³ دلی که یفخوش دیمی گه ش دکهت، و دلته نگی
 ژ ی گیانی دهه رشینیت. ¹⁴ دلی یی تیگه هستی داخواریا زانیی دکهت، و
 دهقی نه زانان ساویلکه یی دپاریزیت. ¹⁵ هه می روژین خه مباریی نه خوشینه،
 لی روژین مروقی دلخوش شاهه نگی به رده و امن. ¹⁶ کیمی دگه ل هه بوونا
 ترسی ژ خودانی، باستره ژ گه نجینا مه زن و خه م دگه لدا بن. ¹⁷ خواریا
 که سکا تیان ل جهی فیان لی بیت، باستره ژ گایه کی قه له و نه فیان دگه ل
 دا بیت. ¹⁸ زه لایم زوی که ربگری دبیت، هه فرکی دنا زینیت، و یی
 دره نگی که ربگری دبیت، هه فرکی ته نا دکهت. ¹⁹ ریکا ته مبه لی وه کو
 په رانه کی ستریانه، لی ریکا راسته قینان ریازه. ²⁰ کوری دانا بابی خو
 که یفخوش دکهت، لی زه لایم نه زان دایکا خو ب چ نادانیت. ²¹ ساویلکه یی
 خوشییه بو یی کیم تیگه هستن، لی یی خودان تیگه هستن، ره فتارین وی
 راسته دکهت. ²² بی شیره تکر ن نارمانج بجه ناهین، لی نه و ب هه بوونا

گه له ک شیره تکه ران بجه دهین. ²³ که یفخووشیا مروقی ژ به رسقا دهقی وییه، و ئاخفتنا د ده می خو دا چهنه یا هیژایه! ²⁴ ریکا ژیانئ بوئی تیگه هشتی بو به رزاهیییه، بو خو لادانی یه ژ بنئ نهالی. ²⁵ خودان مائین دفنبلندان ب ره فه دئینیته ده ری، و سنوورین بیژنی بنه جه دکه ت. ²⁶ خودان چه ژ هرزین شه رخوازی ناکه ت، و ئاخفتین باش بو تافیر که رانه. ²⁷ چه ژیکه ری مفایان مالا خو تیک دده ت، و چه ژئی نه که ری دیاریان دژیت. ²⁸ دلی راسته قینی هزارا خو د به رسقی دا دکه ت، و دهقی شه رخوازان خرابی ژئی دهوژن. ²⁹ خودان یی دویره ژ شه رخوازان، لی ناگه ه ژ نقیژا راسته قینان هه یه. ³⁰ روئاهیا چاقان دلی که یفخووش دکه ت، نانی خووش هه ستیکا قه له و دکه ت. ³¹ گوھی گوهداریا پاشقه برنا ژیانئ دکه ت، دنابهره رانایان دا بنه جه دبیت. ³² یی ته مبیکنی ره ت دکه ت خو کیم دکه ت، و یی گوهداریا پاشقه برنی بکه ت، تیگه هشتنی ب ده ست خو قه دئینیت. ³³ ترسا خودانی، تو ره و داناییییه، و به ری ریژداریی ژی خو شکاننده.

پشکا سازدی (16)

¹ مروق هزران د دل دا دکه ت، و به رسقا زمانی ژ خودانی یه. ² هه می ریکین مروقی ل بهر چاقین وی دیاکن، و خودانه هه سینکه ری گیانان. ³ کارین خو ب هبقیبا خودانی قه بهیله، ئه فجا هرزین ته دی بنه جه بن. ⁴ خودانی بو مه ره مین خو هه می یین ئافراندین، شه رخواز ژی بو روژا به رته نگ یی چیکری. ⁵ خودان چه ژ هه ر دفنبلنده کی ل دل دا ناکه ت، و ده ست بو ده ستی بی گونه ه نابیت. ⁶ ب راستی و دلوقانیی گونه ه دهیته

پاراستن، و خو لادان ژ خر اییی ب ترسا خودانییه. ⁷ نه گهر خودان ژ ریگین
 مروقی رازی بوو، دی دوژمنین وی ژی دگهل دا ناست بن. ⁸ کیمی دگهل
 دادیی باستره ژ داهاتیه کی زوری نه روا. ⁹ میشکی مروقی هرین خو د ریکا
 خو دا دکته، لی خودان پینگا قین وی ناراسته دکته. ¹⁰ نیگاب لیقین
 پاشای فهنه، و دهقی وی دادا گه هی دا بی به ختی ناکه ت. ¹¹ فهپان و
 ته رازین راست بو خودانی نه، هه می کیشین تویری ژ کارین وینه. ¹² پاشا
 چه ژ کریارا خراب ناکه ن، چنکو ته خت ب چاکی بینه جه دبیت. ¹³ لیقین
 راستی ره زامه ندیا پاشایانه، و ناخفتنکهری راستیان، چه زی دهینه کرن.
¹⁴ که ربا پاشای هنارتین مرینه، و مروقی دانا وی ناست دکته. ¹⁵ ژیان د
 رونا هییا دیمی پاشای دایه، و ره زامه ندیا وی ژی وه کو عه قرین بارانا
 درهنگه. ¹⁶ دهستکه فتا دانایی جه ند ژ زیری باستره! و دهستکه فتا
 تیگه هشتی ژی ل سهر زیقی را دهینه هه لبرارتن. ¹⁷ ریبارا راسته قینان خو
 لادانه ژ خر اییی، پاریزگهری خو، پاریزگهری گیانی خو یه. ¹⁸ بهری
 سکه ستنی دفنلندیه، بهری روخیانی ژی به رزیوونا گیانییه. ¹⁹ خو شکاندنا
 گیانی دگهل نارامان، باستره ژ دابه شکرنا دهستکه فتیان دگهل
 خو مه زنکهران. ²⁰ یی د کاره کی دا تیگه هشتی بیت، چاکی دبیت،
 و خوزیکین وی یی پشته خو ب خودانی راست دکته. ²¹ یی دل دانا دبیزنی یی
 تیگه هشتی، و شرییا لیقان ژی زانینی زیده دکته. ²² تیگه هشتن بو
 خودانی خو کانیا ژیانیه، و ته مبیکرنا ساویلکهران، ساویلکهریه. ²³ دلی
 دانای نیشادهریا دهقی وی دکته، و زانینی ل سهر لیقان زیده دکته. ²⁴
 ناخفتنن خو ش وه کو هنگقینینه، دشرینن بو دهرونی و بو هه سستیان ژ
 چاره سهرینه. ²⁵ ریکا هه ل بهر چاقین مروقی یا راسته، لی دوماهیای وی
 ریکین مرینه. ²⁶ دهرونا ماندیبوی وی ماندی دکته، چنکو ب دهقی خو

دهيته هاندان. ²⁷ زهلامی دلرهش خرابیان تیکمه ددهت، ول سهر لیقین وی وه کو ئاگره کی دژواره. ²⁸ زهلامی درهوان هه فرکیی پهیدا دکهت، ویی نه کام هه فالان ژیک فه دکهت. ²⁹ زهلامی سته مکار هه فالی خو سهردا دبهت و بو ریکه کا نه باش دکیشیت. ³⁰ یی چاقین خو دنقینیت داکو هزری د درهوان دا بکهت، ویی لیقین خو لهق ددهت، وی خرابی ته مام کر. ³¹ تانجا جو انینه: ریهین سپی د ریکا چاکیی دا هه بیت. ³² یی درهنگ که رب گرتی دبیت، ژ قاره مانه کی باشتره، ویی زال ل سهر گیانی خو، ژ وی که سی بازیره کی ستینیت باشتره. ³³ پشک کیشان بو ناف کوسی دهیته هاقین، لی هه می بریار بو خودانی فه دگهرنه فه.

پشکا هه قدی (17)

¹ پاریه کی هسک ب ته ناهی، باشتره ژ ماله کا تزی قوربانی، هه فرکی تیدا هه بیت. ² کوله یی تیکه هشتی ل سهر کوپی شهرمزار زال دبیت و پشکار یی د میراته یی بر ایان دا دکهت ³ بوته بو زیشیه و کویره هه بو زیری، خودان ژی تاقیکه ری دلانه. ⁴ بکه ری خرابیی گوهی خو ددهته لیقین ب گونه ه، یی دره و که ری گوهی خو ددهته زمانی چهوت. ⁵ یی ترانان ب هه ژاری دکهت، سفکاتی ب نافرینده ری خو دکهت، ویی ب کاره ساتان که یفخوش دبیت، یی تاوان نابیت. ⁶ کوپین کوپان تانجا پیرانه، شانازیا کوپان ژی بابین و انابه. ⁷ گوئین سهر قه رازی ژ ساویلکه ی ناهین، نه فجا پا دی چهوا گوئین دره و ژ شهره فمه ندی هین؟ ⁸ دیاری به ری گران بهایه ل بهر چاقین و هرگری وی، هه ر جهی بچیتی دی سهر که فیت. ⁹ یی گونه هه کی فه د شیریت، داخو ازیا چه ژیکرنی دکهت، لی یی تسته کی دووباره بکهت، جیاو ازیی دناقهره هه فالان دا پهیدا دکهت. ¹⁰ لی چهیتانندن کارتیکنی د دانایی دا دکهت پسر ژ

کارتیکرنا سهد جه لدان دمرۆقی تینه گه هشتی دا. ¹¹ شه رخواز ته نها
 داخو ازیا یاخیوونی دکهت، ئەفجا هنارتیه کی سته مکار بو دهیته هنارتن. ¹²
 بلا مرۆف نووسی هرچه کا کۆدیک لی بهرزه بووی بییت، نه کو ساویلکه یا
 نه زانه کی. ¹³ بی باتی چاکیی خرابیی بکهت، خرابی ژ مالا وی ناچیت.
¹⁴ دهستی کرنا هه فرکیان ره شاندا نافییه، ئەفجا بهری هه فرکی بهه لچیت،
 ب جه بهیله. ¹⁵ بی تاوان کرنا گونه هباری و تاوانبار کرنا بی تاوانی،
 خودان چه ژ هه ردووان ناکهت. ¹⁶ بوچی نرخ د دهستی نه زانی دایه؟ نه ری
 نهو بو بده سته ئینانا داناییه و چ تیگه هشتن وی نینه؟ ¹⁷ هه قال
 هه می دهمان چه ژیکرنی دکهت، لی برا بو ته نگافیان ژ دایک دبیت.
¹⁸ مرۆقی کیم تیگه هشتن نهوه بی بازارگانیی دکهت و دبیته دهسته بهری
 هه قالی خو. ¹⁹ چه ژیکه ری گونه هی، چه ژیکه ری هه فرکیانسه، بلند که ری
 ده رگه هی خو ژی، داخو ازیا شکاندنی دکهت. ²⁰ بی دلخوار چاکیی نایینیت،
 و بی زمان گوهۆر دکه قیته د خرابیان دا. ²¹ بی ژ دایک دبیت نه زان، دی ب
 خه م که قیته، و بابی ساویلکه ی که یفخۆش ناییت. ²² دلی که یفخۆش له شی
 گه شه دکهت، و گیانی هه رشیای هه ستییان هه شک دکهت. ²³ شه رخواز
 به رقیلان ب دزیقه وه ردگریته داکو ریکا دادگه هی خوار بکهت. ²⁴ دانایی
 یا ل نک مرۆقی تیگه هشتی، و چاقین نه زانی دویر دنیرن. ²⁵ کوری نه زان
 خه مه بو بابی خو، و تالییه بو وی یا نهو ژی ژ دایک بووی. ²⁶ دیسان سزادانا
 بی تاوانی باش نینه، هه ر وه سا ئیدانا شه ره فمه ندان ژی بو راسته کرنی. ²⁷
 بی زانا ناخفتنا خو رادگریته، بی تیگه هشتی ژی بی گیان راگره.
²⁸ به لکو بی نه زان نه گهر بیده نگ بوو، ب مرۆفه کی دانا دهیته هژمارتن،
 و بی لیفین خو دگریته، ب مرۆفه کی تیگه هشتی.

پشکا ههژدی (18)

¹ یی قهدهر داخووزیا دلچوونا خو دکهت، و کهریین خو ژهه شیرهتهکی قهدهت. ² نهزان ب تیگه هشتنی کهیفخووش نابیت، به لکوئه و تشتی د دلی خو دا دیار دکهت. ³ ئەگەر شه رخواز هات، دی چنهیی ژی هیئت، و دگهل فه هیئتی شه رمزارییه. ⁴ په یهئین دهقی مروقی ئافین کویرن، کانیا دانایی رویباری بلق هافیره. ⁵ سه رفه رازیکرنا دیمی شه رخووزی د دادگه هی دا بو شاسین راسته قینی، کاره کی نه باشه. ⁵ لیقین نه زانی هه فرکییان دنأزینیت، و دهقی وی داواکاریا لیدانان دکهت. ⁷ دهقی نه زانی وی ژ نافه دبهت، و لیقین وی ژی بو وی دافن. ⁸ ئاخفتنین نه کامی وه کو پاریه کی شرینه دکه قیته د کویراتیبا زکی وی دا. ⁹ ههروه سایی سست، برایی مروقی ده سته ردا ییه. ¹⁰ نافی خودانی که لهه کا ئاسییه، یی راسته قین ب راهیلان قهست دکهتی و خو تیدا ئاسی دکهت. ¹¹ سامانی دهوله مهندی باژیری وی یی ئاسییه، ب هزرا وی وه کو شویره هه کا بلنده. ¹² بهری شکه ستنی، دلی مروقی خو مهزن دکهت، و بهری شه رفه مهنیدی، خو شکاندنه. ¹³ نهوی به رسقا تشته کی بدهت بهری گوھ لی ببیت، دی نه زانین و شه رمزاری بههرا وی بیت. ¹⁴ گیانی مروقی راگریا ئیسا وی دکهت، و کی دی گیانی هه رسی راگریت؟ ¹⁵ دلی مروقی تیگه هشتی زانینی و هردگریت، و گوھین دانایان داخووزیا زانینی دکهن. ¹⁶ دیاریا مروقی ریکی لی خووش دکهت، و وی به رهقه مروقی مهزن دبهت. ¹⁷ کهسی ئیکی د داخووزیا خو دا یی راسته، تاکو هه قالی وی دهیت و پشکینی لی دکهت. ¹⁸ پشک کیشان هه فرکییان ژ نافه دبهت، و مروقیین بهیز ژیک جودا دکهت. ¹⁹ برا ژ باژیره کی ئاسی ئاسیتره، هه فرکی ژی وه کو ئاسته نگین که لهینه. ²⁰ مروقه ژ به رهه می دهقی زکی خو تیر دکهت، و

ژ بهرهمی لیقین خو تیر دبیت. ²¹ ژین و مرن د زمانی دایه، و خوشتشیین وی ژ بهرهمی وی دخون. ²² نهوی هه قزینه کی دبینیت، چاکی دبینیت، و ره زامه ندیا خودانی دی وهرگریت. ²³ هه ژار لاقه لاقی دکهت، و دهوله مه ند ب زفر بهرسمی ددهت. ²⁴ دروستکهری گه له ک هه فالان، خو ویران دکهت، لی خوشتشییه ک هه یه ژ بر ای نیزیکتره.

پشکا نوزدی (19)

¹ هه ژاری بی کیماسی ب ریکی دچیت، ژ مروقی لیف خوار و یی نه زان بیت باستره. ² دیسان چنکو دهرونا بی زانین ژی یا باش نینه، و یی له زاتی ل پین خو بکته یی شاشه. ³ ساویلکه یا زهلامی ریکا وی خوار دکهت، و دلی وی دژی خودانی هه لدچیت. ⁴ دهوله مه ندی گه له ک هه فالان دروست دکهت، و یی هه ژار ژ نیاسی خو یی هه قه تیایه. ⁵ دیده فانی سه خته بی گونه ه نابیت، و یی درهوان دکهت فورنال نابیت. ⁶ گه له ک داخواریا دیمی شه ره فمه ندی دکهن، و هه می هه فالین وی که سینه یی دیاری هه ی. ⁷ هه می بر ایین هه ژاری هه ژاری ناکهن، نه قجا پا چهوا هه فالین وی ژی دوبر ناکه قن؟ یی ل دویف گونان بچیت نهو بین وینه. ⁸ یی دانایی وهردگریت هه ژ خو دکهت، و پاریزه ری تیگه هشتنی، چاکی دبینیت. ⁹ دیده فانی سه خته بی تاوان نابیت، و یی ب درهوان دناخفیت دی ژ ناف چیت. ¹⁰ به خته وه ری نه ژ هه ژی مروقی نه زانه، نه قجا دی چهوا ژ وی کوله ی هیت نه فی خو ل سهر سه روکین خو زال دکهت؟ ¹¹ ژیرمه ندیا مروقی که ربا وی سست دکهت، شانازی وی ژی لیبوورینا گونه هی یه. ¹² هه لچوونا پاشای وه کونریا شیریه، و ره زامه ندیا وی، وه کو خونا فال سهر گیایه. ¹³ کوری نه زان

نه خوښييه بؤ بابي خو، و هه فرکيبن هه فزيني زي، وهکو دلؤپکرنا بهرده و اومه.
¹⁴ مال و سامان مير اتهيي بابانه، لي هه فزينا ژير مهند ژ لايي خوداني يه.
¹⁵ ته مبهلي خهوا کویر پهيدا دکهت، و دهر و نا سست برسي دبیت.
¹⁶ پاريزفاني فهريمانان پاريزفاني خو يه، و يي ريکين خو ب سقکاتي بگرييت ژ
 ناف دجيت.
¹⁷ يي دلؤفاني ب هه ژاران دبهت، چاکيي دگهل خوداني
 دکهت، و ژبه ر چاکيا وي دي هيته خه لاتکرن.
¹⁸ کوړي خو ته مبي بکه، چنکو
 هيقيين ته د وي دانه، لي ژ بو مرنا وي بيزار نه به.
¹⁹ يي ب دژواري که رب
 گرتي دبیت، سزا دبیت، چنکو نه گهر ته قورتا لکر دي دووباره که ته شه.
²⁰
 گو ه بده شير هتان و نه مبي ببه، نه فجا دريژيا ژيي خو دي دانا بي.
²¹ گه له ک هزر دلي مروفي دا هه نه، لي ته نها شير هتین خوداني بنه جه
 دبن.
²² جوانيا مروفي چاکيا وي يه، و يي هه ژار ژ دره و کهری باستره.
²³ تر سا خوداني بو زيادي يه، د مالي دا دي تير مينيت و خرابي ب سهر دا
 ناهين.
²⁴ ته مبهل دهستي خو دريژ دکه ته د سينیکی دا و بو دهفي خو ديسان
 نازقري نيت.
²⁵ ل ترانه کهری بده، يي ساويلکه دي ب ژير که قيت، يي
 تيگه هشتي پاشقه ببه دي ل زانيني گه هيت.
²⁶ تيگده ري بابي خو و
 دهر نيخستيني دهیکا خو، نه و کوړي فه هيت و شه رمزار يي يه.
²⁷ بهسه کوړي
 من، گو هي خو نه ده فیر بوونين بهرزه بووني نه وین ته ژ په يقين زانيني
 دویر دکهن.
²⁸ ديده فاني دلره ش تر انا ب راستيي دکهت، و دهفي شه رخو ازان
 گونه هي داعويرت.
²⁹ سزا بو ترانه که ران يا ناماده يه، و قوتان بو پستا
 نه زانانه.

پشکا بیستی (20)

¹ مهی شهرمز اریبه، سهرخوشکهر بی هوشیبه، بی ب فان ههردووان سهرخوش
 ببیت نهیی دانایه. ² ترسا پاشای وهکو نریا شیریه، نهوی کهریین وی
 فهکته، خرابیی ل خو دکته. ³ سهرهفهرازیا زهلامی نهوه ژ ههفرکییان دویر
 بکهفیت، و ساویلکه نهوه بی ههفرکییا دکته. ⁴ ته مبهل ژ بهر زهستانئ
 کیلانئ ناکته، لهوما ل روژا دروینی خاروکیی دکته و بووی ج ناهیتنه دان.
⁵ شیرهتکرن د دلی زهلامی دا وهکو نأقین کویرن، و بی تیگه هشتی نهوه بی
 ژئ فهخوت. ⁶ پیرانیا خه لکی ههر نیک په سنا چاکیا خو دکته، لی زهلامی
 دهستپاک کی دی ببینیت؟ ⁷ بی راسته قین بی کیماسی دجیت، نه فجا خوزیکین
 کوپین وی ل دویف دا. ⁸ نهو پاشایی ل سهر تهختی دادوهریی روینشتی، ب
 چاقین خو هه می خرابیان دبینیت. ⁹ کی دبیزیت: (من دلی خو پاک کر، و
 نه ز ژگونه ها خو تافیربووم؟ ¹⁰ سهخته بی کرن د کیش و بیفانان دا، خودان
 چه ژئ ناکته. ¹¹ کوپ ژئ ب کریارین خو دهیتنه نیاسین، کانی کریارین وی د
 پاک و راستن یان نه؟ ¹² گوهی گوه دار و چاقی ته ماشه کهر، خودانی
 ههردوو بین چیکرین. ¹³ چه ژ خهوی نه که، نه کو دی هه ژار بی، چاقین خو
 فه که دی تیر نان بی. ¹⁴ بی بکر دبیزیت: (نه باشه! نه باشه!)، و نه گهر
 چوو نه فجا دی شانازی ب خو بهت! ¹⁵ گه له ک زیر و لولو هه نه، لی نهو
 لیقین ب زانینی دناخفن، کهرستین بهادارن. ¹⁶ جاکین وی ژئ بستینه،
 چنکو نهوی دهسته بهریا مروقه کی نه نیاس کرییه، و بیخه مهت بیانیان بارمتی
 ژئ وهرگره. ¹⁷ نانی درهوی بو مروقی بی ب تامه، لی پاشی دهقی وی دی
 تزی بهر بن. ¹⁸ مه رهم ب شیره تان بجه دهین، و ب ساره زایی شهری بکه. ¹⁹
 مروقی ناخفتنگیر نهینیان ناشر دکته، نه فجا تیکه هه لیا مروقی دهفه لو
 نه که. ²⁰ بی جفینان ل دهیکا خو یان بابی خو بکته، دی چراکی وی د
 جهرگی تاریستانی دا فه مریت. ²¹ دبیت سامانه ک ل دهستیکی ب له ز

خرقه بیت، لی دوماهیا وی یا پیروژ نابیت.²² نه بیژه: (ئەزدی شەرخوازی سزا دەم)، خو بگره خودان دی ته رزگار کهت.²³ سهختهیی کرن د کیشان و پیقانی دا، خودان ههژی ناکهت، و تهرازیین سهخته د چاکخواز نینن.²⁴ پینگافین زهلامی ژ خودانی نه، لی پا مروؤف دی چهوا د ریکا وی گههیت؟²⁵ بو مروؤفی دافن نهگهر ههر بیژیت و فهگیریت: (بیروژه)، و پستی دانا قوربانی داخواز بکهت.²⁶ پاشایی دانا شەرخوازان تهرا بهرا دکهت، پاشی جهنجهری د سهر را دنینیت.²⁷ دهرونا مروؤفی چرای خودانی به، پشکنینی د ههمی کویر اتیین زکی دا دکهت.²⁸ راستی و دلۆفانی پاشای دپاریژن، و تهختی وی ب دلۆفانیی دهیته راگرتن.²⁹ شانازیلاوان د هیزا وان دایه، و سهرهرازییا پیران ژی د پیراتیی دایه.³⁰ برینین قوتانی شەرخوازی پاقر دکهت، و لیدانین دژوار ژی بو کویر اتیین زکینه.

پشکا بیست و نیکی (21)

دلی پاشای د دهستی خودانی دا وه کو جوکین ئافییه، بو چ ئالیی بقییت دی بهت.² و ههمی ریکین مروؤفی ل بهر چاقین وی د راستن، لی خودانه ههسهنگه ری دلان.³ راستی و دادپهروهی کرن ل نک خودانی باشتره ژ قوربانیی.⁴ چاقین بلند و دلی خو مهزنکه، رو ناهیا شەرخوازان گونههن.⁵ هزین ریجهری بو گه شه بوونینه، و ههر لهزکه ره ک ژ بویندی بوونیه.⁶ خرقة کرنا گهنجینان ب زمانی د ره و کهر، هه له مه کا دهر ریخستیه بو داخواز کهرین مرنی.⁷ ته عدا کرنا شەرخوازان وان رادمالیت، چنگو نه وان رت کرییه ب دادوهریی رابن.⁸ ریکا زهلامی تاوانبار یا خواره، لی مروؤفی چاک کریارین وی د راستن.⁹ ل کوژیه کی بانی خوچه به، نه کو د خانیه کی

هه‌فیشک و دگهل ژنه‌کا شه‌روکه دا‌بی. ¹⁰ ده‌رونا شه‌رخوازی دلچوونا
 خرابیی دکه‌ت، ناسیاری وی ژی چ چاکییان د چاقان دا نابینیت. ¹¹ ب
 سزادانا ترانه‌کهری، یی ساویلکه دی دانا بیت، ویی دانا ب شیره‌نان زانینی
 وهردگریت. ¹² بی تاوان هزرا خو د مالا شه‌رخوازی دا دکه‌ت، و شه‌رخوازان
 د خرابیان دا وهردگریت. ¹³ یی گوهرین خو ژ گازیین به‌له‌نگازان
 دگریت، نه‌و ژی دی هه‌وارا که‌ت وچ به‌رسف بو نابن. ¹⁴ دیاریا ب نه‌ینیی
 که‌ری پرتکینیت، و به‌رتیلا ب کوشی، که‌ریا دژوار ژ ناف دبه‌ت.
¹⁵ نه‌نجامدانا راستیی، که‌یفخوشییه بو یی راسته‌قین، و ژ نافچوون بو
 نه‌نجامده‌رین خرابیانه. ¹⁶ زه‌لامی به‌رزه ژ ریکا تیگه‌هشتنی، ل ناف
 جفاتا تاریی دا خوچه دبیت. ¹⁷ چه‌ژیکه‌ری که‌یفخوشی مرۆفه‌کی پیدقییه،
 چه‌ژیکه‌ری مه‌ی و خوارنی ده‌وله‌مهند نابیت. ¹⁸ شه‌رخواز قوربانی مرۆفی
 راسته‌قینییه، و ل جهی مرۆفین راست مرۆفی بی به‌خته. ¹⁹ خوچه بوون ل
 ده‌شتی، نه‌کو دگهل ژنه‌کا که‌رب گرتی. ²⁰ گه‌نجینا دلغه‌که‌رو و رۆه‌نی
 خرغه‌کری د مالا دانی دایه، لی زه‌لامی نه‌زان وان تستان ژ ناف دبه‌ت. ²¹
 ل دویف که‌فتی دادیی و دلۆفانیی، دی ژیانی بینیت، ریز و به‌خته‌وه‌ری دی بو
 وی بن. ²² دانا ب سه‌ر دیواری باژیری قه‌هره‌مانان دکه‌فیت و هیزا
 پشتبه‌ستیا وی دروخینیت. ²³ نه‌وی ده‌ق و زمانی خو دیاریزیت، خو ژ
 نه‌نگاقیان دیاریزیت. ²⁴ دفن بلندی خو مه‌زنکه‌ر نافی وی؛ (ترانه‌که‌ره)،
 نه‌و ب لافایا خو مه‌زنکرنی ره‌فتاری دکه‌ت. ²⁵ دلچوونا ته‌مه‌لی وی دکۆزیت،
 چنکو ده‌ستین وی ناخوازن کار بکه‌ن. ²⁶ رۆژی هه‌میی دلچوونا تستان دکه‌ت،
 لی یی راسته‌قین دبه‌خشیت و ده‌ستی خو ناگریت. ²⁷ قوربانی شه‌رخوازی
 چه‌ز لی ناهیته‌ کرن، نه‌ری پا دی یا چه‌و ابیت ده‌می ب سه‌خته‌یی به‌یته
 دان؟ ²⁸ دیده‌فانی سه‌خته ژ ناف دجیت، و زه‌لامی گوهداری راستیی، ب

راستی دناخفیت. ²⁹ شهرخواز روویئ خو کریت دکهت، لی یی راست ریگین خو
 بنهجه دکهت. ³⁰ نه دانایی و نه تیگه هشتن و نه شیره تکرن دژی خودانی
 دهینه کرن. ³¹ بو رۆژا شهری ههسپ یی نامادهیه، لی سه رکهفتن ژ
 خودانییه.

پشکا بیست و دووی (22)

¹ بناف و دهنگی ژ دهوله مه ندیا مه زن باشته، و دانه هیا چاک ژی، ژ زیر و
 زیقی باشته. ² دهوله مه ند و هه ژار دگه هه ئیک، و خودان چیکه ری
 ههردوو یانه. ³ زیر مه ند خرابیی دبینیت ئه فجا دی خو فه شیریت، لی یین
 ساویلکه تی دبوورن ئه فجا دهینه سزادان. ⁴ خه لاتی خو شکاندن و ترسا
 خودانی، زیر و دهوله مه ندی و ژ یانه. ⁵ ستری و ته لهه د ریکا مروقی خوار
 دایه، یی خو دپاریزیت ژی دوبر دکه فیت. ⁶ کوری د ریکا وی دا په روه رده بکه،
 ده می پیر دبیت خو ژی ناده ته پاش. ⁷ دهوله مه ند خو ل سه ره هه ژاری زال
 دکهت، ههروه سا یی قه ردار کوله یی خودانی قه رییه. ⁸ چاندارئ کونه هی،
 گرفتاریان ددرویت، دیسان دارئ که ریا وی ژ ناف دجیت. ⁹ یی چاف
 چاکخواز دهیته پیرو زکرن، چنکو نه و ژ نانی خو دده ته
 هه ژاری. ¹⁰ ترانه که ری بکه ده ری، ئه فجا هه فرکی دی ده رکه فیت، دووبه ره کی
 وشه رمزاری ژی نامینن. ¹¹ یی هه ژ پاکیا دلی بکهت، ژ بو دانه هیا ئیقین وی
 پاشا دبیته هه فالی وی. ¹² چاقین خودانی پاراستنا زانینی دکهن، ئه و
 ناخفتنن بی به ختان زی وه ردگیریت. ¹³ ته مه لی یی گۆتی: (شیری ل
 ده رفه، ئه فجا دی ل جادی هیمه کوشتن). ¹⁴ ده فی نافر هتین بیانی چالین
 کویرن، یی خودان هه ژی نه کهت دکه فیته تیدا. ¹⁵ نه زانین ب دلی زارو کیشه

گریدایه، ئی داری ته مبیکنی ژوی دویر دئیخت. ¹⁶ سته مکاری هه ژاری
مشه کرنه بو وی تستی هه ی، به خشکهری دهوله مهندی ژی، ههردوو بو پیدفی
بوونینه.

ناخفتین دانیان:

¹⁷ گوهرین خو نهرم بکه و گوهداریا ناخفتین دانیان بکه، دیسان دلی خو
ناراسته یی زانینا من بکه. ¹⁸ چنکو باشه، نه گهر تو د ناخی خو دا بپاریزی و
هه میان ل سهر لیقین خو بنه جه بکه ی. ¹⁹ بلا پشنا ته ب خودانی یا راست
بیت، نه قرو من تویی نیاسی. ²⁰ نه ری ما من تستی شه ره فمه ند دهر باره ی
زانینی و پیلانان بو ته نه نفیسینه؟ ²¹ داکو ته فیتری هنده ک گوختین
راست بکه م، داکو به رسقین راست بدهیه وانا نهوین تو هنارتی. ²² هه ژاری
تالان نه که چنکو یی هه ژاره، یی به له نگاز ژی ل بهر دهر ازینکا دهر گه هی
نه هه رشینه. ²³ چنکو خودان دی ب کیشا وان رابیت، و نه و وان تالان دکه ت
یین دهر ونا خو تالان دکهن. ²⁴ هه فالینیا یی که ربووی نه که، دکه ل زه لامی
کین گرتی ژی نه گهره. ²⁵ نه کو جه ژ ریکا وی بکه ی، پاشی تووشی ته نه ی
بی. ²⁶ ژ وان نه به نهوین بازرگانیی دکهن، هه روه ها ژ نهوین دهسته به ریا
قهرداری دکهن. ²⁷ ما نه گهر ته نه بیت پیس قهریقه بده ی، نه قجا بوچی دی
نقین ته ل ژیر ته بهن؟ ²⁸ نه و سنوورین که فن نهوین بابکالین ته دانیان،
تو نه قه گوهره. ²⁹ نه ری ته زه لامه کی ریجه رد کاری خو دا دیتییه؟ ل
به رامبه ری پاشیان دراوه ستیت، نه به رامبه ری ب کیر نه هاتیان!

پشکا بیست و سی (23)

¹ ئەگەر تۆل گەل دستەھلاتداری روینشتی داکو خوارنی بخۆی، ھزرا خۆ
 باش دوی تشتی ل بەر سینگی خۆ دا بکە. ² چەقویەکی دانە ل سەر گەریا
 خۆ ئەگەر توئی خۆرە بی. ³ دلێ خۆ نەبە خۆشە خوارنێن وی، چنکو نانێ
 درەوانە. ⁴ ماندی نەبە داکو دەولەمەند بی، دەستا ژ تیکەھشتنا خۆ بەردە.
⁵ ئەری توب چاقین خۆ دنییری و ئەو نینە؟! چنکو ئەو چەنگاب خۆ فە
 چیدکەت و وەکو ئەلھوی بەرەف ئەسمانی فە دفریت. ⁶ نانێ خودانی چاق
 خراب نەخۆ، دلێ خۆ ژێ نەبە خۆشە خوارنێن وی. ⁷ چنکو وی د ناخی خۆ دا
 چەوا ھەست کرییە، یی وەسایە، دبیژیتە تە: (بخۆ و فەخۆ)، لی دلێ وی
 نەدگەل تەدایە. ⁸ ئەو پارێی تو دخۆی دەھە لینییە فە، ھەر وەسا گۆتین خۆ
 یین شرین دی ژ دەست دەی. ⁹ د گۆھین نەزانی دا نەناخفە، چنکو ئەو
 دانەیا ناخفتین تە ب چ فە ناگریت. ¹⁰ سنوورین کەفن نەفە گۆھیزە،
 دیسان نەچە ل نافە زەھین ئیتیمان. ¹¹ چنکو سەمیانی وان یی بەھیزە، ئەو
 دی ب کیشەیا وان دژی تە رابیت. ¹² دلێ خۆ ناراستە ی تە مبیکنی بکە،
 گۆھین خۆ ژ ی پۆ پەیقین زانیی فە کە. ¹³ تە مبیکنی ل زارۆکی قەدەغە
 نە کە، چنکو ئەگەر توب داری لی بدە، ئەو نامریت. ¹⁴ توب داری ل وی
 بدە، دی وی ژ نھالی رزگار کە ی. ¹⁵ کوړی من، ئەگەر دلێ تە یی دانا
 بیت، دلێ من ژ ی دی کە یفخۆش بیت. ¹⁶ گۆلچیسکین من دی کە یفخۆش
 بن، ئەگەر لیقین تە ب راستییان ناخفتن. ¹⁷ بلا دلێ تە چاچنۆکی ب
 گونەھکاران نەبەت، بە لکو رۆژی ھەمی د دترسا خودانی دا ببە. ¹⁸ چنکو
 بی خەلاتکرن نابی، بی ھیقی ژ ی نابی. ¹⁹ کوړی من تو گۆھ بدە، و دانا
 ببە، دیسان د ریکی دا نیشادەریا دلێ خۆ بکە. ²⁰ تو د ناقبەرا مە ی فەخۆران
 دا نەبە، دناقبەرا ویرانکەرین لەشین خۆ. ²¹ چنکو یی سەرخۆش وی
 دەستبەردای ھە ژار دبن، وی خەووک، دی کنجرا کە تە بەرخۆ. ²² گۆھ

خۆ بدە بابی خۆ ئەوی تو ژێ بووی، دەیکا تە ئەگەر پیر بوو بی بەها نەکه.
²³ راستیی بکره و نەفرۆشه، ههروهسا دانایی و تەمبیکرانی و تیگه هشتینی
 ژێ. ²⁴ بابی راسته قینی گه له ک کهیفخۆش دبیت، و بی کوره کی دانا ببیت،
 دی پی خۆش بیت. ²⁵ دهیک و باین ته کهیفخۆش دبن، دیسان ئەوا تو ژێ
 بووی کهیفخۆش دبیت. ²⁶ کوری من، دلی خۆ بدە من، و بلا چافین ته ل
 ریکین من بیت. ²⁷ چنکو ژنا ده لنگ پيس نهاله کا کویره، و یا بیانی چاله کا
 ته نگه. ²⁸ ئەو ژێ وهکو دزان بووسی ددانیت، و مروۆقین بی بهخت دناف
 خه لکی دا مشه دکهت. ²⁹ به لا بو کیه؟ پهریشانی بو کیه؟ هه فرکی بو
 کیه؟ نه خۆشی بو کیه؟ برینین بی سه دهه بو کیه؟ چاقشوری بوون بو
 کیه؟ ³⁰ بو وانه بین گه له ک مهیی فه دخۆن، ئەوین دچنه ژۆر و داخواریا
 مه یا تیکههل دکهن. ³¹ بهری خۆ نه ده مهیی ئەگەر سوور بوو، ده می دنکین
 وێ دپهرداغی دا ئاشکرا دبن و نه رم و خۆش دبن. ³² ل دو ماهیی وه کو ماری
 دی ته گه زیت، و وهکو ئەژده های دی ب ته فه دهت. ³³ چافین ته بهری خۆ
 دده نه ژنین بیانی، دلی ته ژێ گۆتین خوار دبیزن. ³⁴ دی وه کو وی مروۆقی
 بی ئەوی ل نافه ده ریایی خۆ دریز کری، یان وه کو وی که سی ئەوی خۆ ل سه ر
 دارنالا گه می پالدا ی. ³⁵ دبیزیت: (دانا من و ئەز نه ئیشام! ئەز ئازار دام و
 من نه زانی که نگی دی هشیار بم؟! دا کو بزفر مه فه و جار ه کا دی
 داخواریکه م.

پشکا بیست و چواری (24)

¹ چافچنۆکیی ب خود انین خرابیی نه به، دلی خۆ ژێ نه بهیی کو تول گه ل
 وان بی. ² چنکو دلی وان یی هه لچووی بو ته عدا کرنی، لیقین وان ژێ ب
 ئازاران دناخفیت. ³ ب دانایی مال ئافا دبیت، و ب تیگه هشتینی بنه جه

دبیت. ⁴ بزانیئ هه می جه پر دبن ژ هه می جوړه سامانین باش و گران بها. ⁵ زه لایم دانا د خوشیا دانه، ویی خودان زانین گه له کی ب هیزه.

⁶ چنکو توب شاره زایی جهنگا خو دگیری، و رزگار بوون د هه بوونا گه له ک شیره نشانا دایه. ⁷ دانایی ژ مروقی ساویلکه بلندتره، دهقی خود دهرگه هی دانه فته ت. ⁸ هزرکه ری نه نجامدانا خرابیی، ب مروقی ویرانکه ر دهیته نیاسین. ⁹ هزرا ساویلکه یی گونه هه، خه لک زی هه ژ ترانه که ری ناکه ن. ¹⁰ نه گه ر تو د روژا به رته نگ دا سست بووی، هیژاته دی کیم بیت. ¹¹ قورتال بکه نه ویئ بو مرنی دچن، و بو نه ویئ بو کوشتنی درازین، خو نه ده پاش. ¹² نه گه ر ته گوت بیت: (نه ها نه فه مه نه نیاسی بوو!)، نه ری ما هه لسه نکه ری دلان تینا که هیته؟ و پاریز که ری ته ما نزانیت؟ نه فجا دی ل دویف کریارا مروقی دهنی. ¹³ کوپی من، هنگمینی بخو، چنکو بی خوشه، چپکین هنگمینی د که ریا ته دا د شربین. ¹⁴ نه ها زانینا دانایی ب فی شیوه یه بو دهرونا ته، نه گه ر ته دبیت، دی ته خه لات هه بیت، و بی هیقی نابی. ¹⁵ هه ی شه رخواز، خو ل بهر مالا مروقی راسته قین نه فه نویسینه، مالا وی ویران نه که. ¹⁶ چنکو مروقی راسته قین هه فت جاران دکه قیت و رادبیته فه، لی مروقین شه رخواز ب خرابیان دهه لنگن. ¹⁷ ب که فتنا دوزمنی خو، که یفخوس نه به، بلا دلی ته زی شاد نه بیت نه گه ر هه لنگفت. ¹⁸ نه کو خودان ببینیت و ل بهر چاقان خراب بیت، نه فجا پاش که ریا خو ژی وهرگریت. ¹⁹ گرداریا شه رخوازان نه که، چاچنوکیی ژی ب گونه هکاران نه به. ²⁰ چنکو خه لات بو شه رخوازان نینه، چراکی گونه هکاران فه دمریت. ²¹ کوپی من، ژ خودانی و پاشای بترسه، دیسان تیکه لیا مروقین خو گوهور نه که. ²² چنکو کاره ساتین وان ژ نشکه کیقه په یدا دبن، کی کاره ساتین وان دزانیت؟

هندهک گۆتنيں دى يين دانايان:

²³ نهغه ژى يين دانايانه : چه ژيكرنا رومه تان د دادگه هى دا باش نينه. ²⁴
يى دبيريته شهرخوازي: (تويى راسته قينى)، خه لك دى جقينان لى كه ن،
ملله ت ژى دى نه فره تان لى بارينن. ²⁵ لى نه ووين وي ته مبي بكنه، دى
دانه هى ل وان هيتته كرن، و پيروزيه كا چاك دى ب سهر وان دا هيتت. ²⁶
نه وى به رسقين راست دده ت، لي يقين وي دهينه ماجيكرن. ²⁷ كاروبارين خو ژ
دهرغه ريك بيخه و دناف زه قيا خو دا ناماده بكه، پاشى مالا خو ئاقابكه. ²⁸
بى سهدم نه به ديدنه فان دژى نياسى خو، نه رى ما ب لي يقين خو تو فيلبازين
دكه ي؟ ²⁹ نه بيژه: (كا ج ل من كريبه، نه زژى دى وى ل گه ل كه م، و كا
ره فتارا مروقى يا چه و بوول گه ل من، نه زژى وه سا دى لى قه گيرم. ³⁰ د
زه قيا ته مبه لى دا بووريم، و ب ره زى زه لامى كي م تيگه هشتن. ³¹ ستريال
سهر هه ميبى داگرتبوو، و قهره مى هه مى داپوشى بوو، و به رين شويره ي
كه فتبوون. ³² پاشى من به رى خو دا يى و دلى خو من ئاراسته كر، من ديت و
نه زژى فير بووم: ³³ كي م خه وى، پشتى كي م نفوس بوونى، و كي م ده ست
تيوهردان بو كي م خو دريژكرنى. ³⁴ نه قجا هه ژاريبا ته دى وه كو به زوكه كى
به ره فـ ته هيت، و بيدقبيتن ته وه كو داگير كه ره كى هيت.

پشكا بيست و پينجى (25)

هندهك پهندين ديتر:

¹ ئەفە ژى ديسان ھەر پەندىن سايماينە، ئەوين كوزەلامىن حرقيا پاشايى
 يەھودا نقيسين ²: شكو مەنديا خودى فەشارتتا تشتييه، شكو مەنديا پاشايان
 ژى پشكىنا تشتييه. ³ ئەسمان بۇ بلنداھيى، ئەرد ژى بۇ كوير اتيتيه، و دليىن
 پاشايان ژى ناھينە پشكىنكرن. ⁴ خلتەي ژ زيشى رامالە، ئەفجا دى
 ئامانەك بۇ زيرنگرى دەرکە قيت. ⁵ شەرخوازي بەرامبەر پاشاي ببه،
 ئەفجا تەختى وى دى ب دادوهرىي بنهجه بيت. ⁶ بەرامبەر پاشاي شانازيى ب
 خو نەبە، و ل جهى مروئين مەزن نەراوہ ستە. ⁷ چنكو باشترە بيژنە تە:
 (سەر بکەفە فيرە)، نەكو ل بەر چافين سەرۆكى، ئەوى تە ب چافين خو ديتى
 بهييه سکاندن. ⁸ يى بلەز بۇ ھەفرکيان توبى گونەھ نەكە، نەكو ل
 دوماھيى تشتەكى بکەي دەمى نياسى تە، تە شەرمزار دکەت؟ ⁹ باسى کيشەيا
 خو دگەل نياسى خو بکە، و نھينيا خەلکى دى ئاشکرا نەكە. ¹⁰ نەكويى
 گوھدار تە شەرمزار بکەت، ئەفجا فەھيتيا تە بەلافە نابيت. ¹¹ ئەو
 ئاخفتنال دەمى خو دەيتە گوئن وەکو سيقەکا زيريه ل سەر سينيەکا زيشى
 داناہ. ¹² پاشقەبەرى دانا بۇ گوھى گوھدار، گوھارکا زيريه و خساين
 ئەبريزينە. ¹³ ھنارتى دەستپاک د رۇژا دروينى دا وەکو ساريا بەفريه بۇ
 بين ئەو ھنارتى، چنكو دلى مەزئىن خو ھوين دکەت. ¹⁴ يى شانازيى ب دياريا
 زەلامى دەرەگەر دبتە، عەور و بايى بى بارانە. ¹⁵ ب بەين فرەھيى سەرۆک
 دەيتە رازيكرن، و زمانى نەرم ھەستى دشکينيت. ¹⁶ ئەگەر تە ھنگين
 ديت، ژ قەدارى خو بخو، نەكو پى جەمەر بى ئەفجا پاش بەھە لىنى. ¹⁷
 گەلەك سەرەدانا بۇ نياسى خو نەكە، نەكو ژ تە تير بيت، ئيدى جەژ تە
 نەكەت. ¹⁸ ئەو زەلامى ب ديدەفانیهکا سەختە بەرسفداريا نياسى خو بکەت،
 وەکو دار و تير و شيرى دژوارە. ¹⁹ باوهرى ئينان ب مروقى بى بەخت د رۇژا
 بەرتەنگ دا، ددانى شکەستيه و پى يى ژ جە چوويه. ²⁰ يى سترانا بۇ

دلەکی خەمگین بێژیت، وەکو ژ بەرخۆکرا جاکانە د رۆژەکا گەلە ک سار
 دا، یانژی وەکو سێکیه ل سەر سۆدی. ²¹ ئەگەر دوژمنی تە برسی بوو،
 نانی بدی، ئەگەر تێهنی بوو ئافی بدی. ²² ب قی چەندی توپەلال
 سەر سەری خرفە دکە، و خودان دی تە خەلات کەت. ²³ بایی باکووری، بارانی
 دەردنێخیت، و رۆمەتی تیکچووی زمانی قەسەگیر دەردنێخیت. ²⁴ خۆجھی ل
 کوژی بانی، نەکو دکەل ژنەکا شەرۆکە، و دمالەکا هەفیشک دابی. ²⁵
 دەنگوباسین خۆش ژ جەهەکی دویر، ئافەکا سارە بو دەرونا تێهنی. ²⁶ ئەو
 راستەقینی خۆ بەرامبەری شەرخوازی دچە مینیت، چافکەیهکی شایلیه و
 کانیەکا گەنییه. ²⁷ گەلە ک خوارنا هنگقینی باش نینە، هەردیسان
 داخواریا خەلکی بو شکۆمەندی خۆ یا گر انە. ²⁸ زەلامی دەستەلاتی ل
 سەر گیانی خۆ نەبیت، وەکو باژییری هەرفتی بی دیوارە.

پشکا بیست و شەشی (26)

¹ وەکو بەفرییە ل هافینی، وەکو بارانییە ل دروینی، وەسان ریزداری نەهەژی
 نەزانییه. ² وەکو چوچکی بو رەقینی و کۆتری بو فرینی، وەسان نەفرەت بی
 سەدەم ناهین. ³ قامچی بو هەسپییه و هەفسار بو کەری، دارژی بو پشنا
 نەزانییه. ⁴ بەرسقا نەزانی ل دویف ساویلکەیا وی نەدە، نەکو توژی بهییه
 ریزا وی. ⁵ بەرسقا نەزانی لدویف ساویلکەیا وی بدە، نەکو ل بەر چاقین خۆ
 دانا بییت. ⁶ بی پەپامەکی ب دەستی نەزانی رەوانە کەت، پین خۆ دبریت و
 ستمی قەدخۆت. ⁷ پین فالنجی شوردين، پەند ژ ب قی سیوہینە دەقی
 نەزانیان دا. ⁸ بی ریزی ل نەزانی بگریت، وەکو کەفتنا بەری گران بەهایە
 د بەردەقانی دا. ⁹ پەند دەقی نەزانیان دا، وەکو کەفتنا سترییە دەستی

سەرخۆشى دا. ¹⁰ لێدەرەكە و ل هەمیان ددەتن، ئەها ئەو كەسى نەزانەكى
یان یی فیلبازان كرى بکەت یی وەسایە. ¹¹ كا چەوا سە دفریتە فەرەشینا خۆ،
ئەها یی نەزان ژى ساویلکەى یا خۆ وەسا دووبارە دكەتە فە. ¹² تە زەلامە ك
دیتییە ل بەر چافین خۆ یی دانا بیت؟ هیقى برن ب نەزانەكى پترە ژ هیقى
برنى ب وى. ¹³ تەمبەلى گۆتییە: (شیر یی د ریکى دا، تیشكى شیرى یی ل
سەر جادان). ¹⁴ دەرگەه ل سەر پینکین خۆ دفریت، و یی تەمبەل ژى ل
سەر نقینین خۆ. ¹⁵ تەمبەل دەستى خۆ بۆ ل ناف سینی فەدشیریت، و بۆ وى
ب زەحمەتە بۆ دەفى خۆ فەگەرنیت. ¹⁶ تەمبەل ل بەر چافین خۆ دانترە ژ
حەفت كەسین بەرسقین ژیرانە ددەن. ¹⁷ یی مایتیکرنى د جریه كى دا
بکەت و چ هیقى وى نى نەبیت، وەكو وى مرۆقییە ئەوى گوهین سەى
دگریت. ¹⁸ یی ئاگرى و تیر و مرنى دهاقیریت، ئەو وەكو دینانە. ¹⁹ ئەو
زەلامى فیلبازى ل نیاسى خۆ بکەت و بیژیت: (ئەز ترانا دكەم!) ئەها یی
وەسایە. ²⁰ ب نەبوونا داران ئاگر فەدمریت، و جەى نەكام لى نەبیت،
هەفركى تەنا دبیت. ²¹ رەژى بۆ پەلانە دار ژى بۆ ئاگرییە، ئەها وەسایە
زەلامى شەرۆكە بۆ ئازراندا شەران. ²² ئاخفتنا نەكامى وەكو پارییە كى
شیرینە، خوار دكەفیتە د نافا کویر اتیا زكى دا! ²³ كا چەوا زیفە كى سەختە
گیلنەى فەدشیریت، ئەها ئاخفتین شیرین و دلى شەرخواز وەسایە. ²⁴ ب
لیقین خۆ كیندار خۆ فەدشیریت، و د نافا خۆ دا سەختە یی ددانیت.
²⁵ ئەگەر دەنگى خۆ خۆش كر، تو ژى باوەر نەكە، چنكو دلى وى حەفت
پیسایى تیدا نە. ²⁶ یی ب فیلبازیفە حەژى نەكرنى فەشیریت، خرابیین خۆ
د نافا جفاكى دا ئاشكرا دكەت. ²⁷ یی چالە كى دكۆلیت، دكەفیتە تیدا،
ديسان یی بەرەكى گریر دكەت، دى ب سەر وى دا هیت. ²⁸ زمانى درەو كەر،
حەژ هەرشانیدین خۆ ناكەت، و دەفى دا فەدۆز ژى، ویرانى پەیدا دكەت.

پشکا بیست و هفتی (27)

¹ شانازی ب سویاهی نه به، چنکو تو زانی چ د روژی دا پهیدا دبیت. ² بلا مروقی بیانی په سنا ته بکته نه کو دهقی ته، یی بیانی نه لیقین ته. ³ بهریی گرانه و خیز زی یی گرانه، که ربا نه زانی ژ هه ردوویان گر انتره. ⁴ که رب دژوارییه، و کین لیمشته، لی کی ل بهرسینگی چاچنؤکیی خو رادگریت؟ ⁵ باشقه برنا ناسکه را ژحه ژیکرنا فه سارتی باستره. ⁶ برینین نه فینداری دلسوزینه، ماچین دوزمنی زی سه خته نه. ⁷ دهرونا تیر پی ل هنگفینی ددانیت، و بو دهرونا برسی هه ته حالاتیه ک یا شرینه. ⁸ زهلامی ژ جهی خو بهرزه، وه کو وی چویچکا ژ هیلینا خو بهرزه یه. ⁹ گولاقد و بهنین خوش دلی که یفخوش دکهن، و شرینا هه قالی ژ شیره تا دهرونییه. ¹⁰ دستا ژ هه قالی خو و هه قالی بابی خو بهرنه ده، ل روژا ل ته دقه ومیت، قه ستا مالا برایی خو نه که، جیرانی ته یی نیزیک ژ برایی دویر باستره. ¹¹ کوری من، دانا به و دلی من خوش که، نه قجا دی بهرسقا وان دم نه وین گله یا ل من دکهن. ¹² ژیر مه نند خرابیی دبینیت و خو قه د شیریت، ده به نگ زی تی دبوورن نه قجا دهینه سز ادان. ¹³ جلکین وی ژی وهرگره چنکو دهسته بهریا نه نیاسه کی کرییه، و پیخه مهت بیانیان بارمه یی ژی وهرگره. ¹⁴ یی ب دهنگه کی بلند سپیده باشیی ل نه نندی ل نیاسی خو بکته، باشیا وی بو وی ب نه فرته دهیته هه ژمارتن. ¹⁵ دلویین به رده وام د روژه کا بارانی دا و ژنه کا شه روکه وه کو نیکن. ¹⁶ نه وی قه د شیریت، بای قه د شیریت و ب دهستی راستی زهیتی دگریت. ¹⁷ ناسن ناسنی رهنده ش دکته، مروقی زی رویی هه قالی خو حولی دکته. ¹⁸ نه وی هریرا خو دپاریزیت، ژ بهری وی دی خوت، دیسان نه وی مه زنی خو دپاریزیت، ریز دی لی هیته کرن. ¹⁹ هه روه کو د ناسی

دا روی روی دبینیت، ئەها دلی مرۆقی ژێ بو مرۆقی وسایه. ²⁰ ژ نافچوون و نهال تیر نابن، ههروهسا چاقین مرۆقی ژێ تیر نابن. ²¹ بۆته بو زیمیه کویرهه ژێ بو زیری، ئەها وهسا مرۆقی ژێ دهقی پهسنکهری خو دهیتنه تاقیکرن. ²² ئەگهه تو ساویلکهی دگهه دانهرکی د هاونی دا بقوتی، ساویلکهیا وی ژێ ناچیت. ²³ باش رهوشا پهزی خو بزانه، دیسان بلا دلی ته ب پهزی ته فه بیت. ²⁴ چنکو دهوله مهندی دومی ناکهت، تانچ ژێ ههروهسا دم بو دهمی بهردهوام نابیت. ²⁵ گیا نهما و رووهک دهرکهفت، و شینکاتی ل چیا ی خرفه بوو. ²⁶ بهرخ بو جاکین نه و بهایی زهقی ژێ گیسکن. ²⁷ شیرێ بزنا ژێ تیرا خوارنا ته و قیتی مالا ته و خیزانا ته ههیه.

پشکا بیست و ههشتی (28)

¹ شهرخواز بیی راهینکهه درهقیت، لی یین راسته قینه وهکو تیشکی شیرێ خوراگرن. ² ژ بو یاخیبوونا جههکی، سهروکین وی مشه دبن، لی ب مرۆقی زانا و تیگههشتی بهردهوام دبیت. ³ ئەو ههزاری سته مکاری ل ههزاران دکهت، بارانه کا رامالکههه خوارنی هه مین ناهیت. ⁴ بجه هینا یین بنه مایان، پهسنا شهرخوزان دکهن، ههروهسا پاریزه رین بنه مایان، ههفرکیا وان دکهن. ⁵ خه لکی شهرخواز د راستی ناگههن، لی خوازیارین خودانی د هه می تشتان دا دگههن. ⁶ ههزاری ب ریکا راست بچیت، باشتره ژ وی دهوله مهندی ریکخوار. ⁷ پاریزقانی بنه مایان، کورهکی تیگههشتیه، و ههقانی دهست بهردایی، بابی خو شهرمزار دکهت. ⁸ ئەوی سامانی خو ب ریبایی و بازار گران کرنی ژور دکهت، بووی کهسی دلۆقانی ب ههزاران

دبته خرفه دکهت.⁹ یی گوهین خو ژ بنه مایان بگریت، نغیژین وی ژی
 حهز لی ناهیتته کرن.¹⁰ یی راسته قینان سهردا دبته و بو ریکا چهوت
 دکیشیت، دی که قیته دوی چالی دا یا وی کولای، لی یین بی کیماسی، دی
 چاکی ب دست خو فه نین.¹¹ زهلامی دهوله مه نند ل بهر چاقتن خو یی
 دانیسه، هه ژاری تیگه هشتی ژی پشکنین دکهت.¹² نه گهر راسته قین
 که یفخوش بوون، شانازی مه زن دبیت، لی ب رابوونا شه رخوزان خه لک خو
 فه دسیرن.¹³ نه وی گونه هین خو فه دسیریت سه رنا که قیت، لی نه وی
 دانیدانی پی دکهت و دهیلیت، دلوقانی پی دهیتته برن.¹⁴ خوزیکین وی
 مروقی هه ردهم ترسدار، لی نه وی دلی خو رهق دکهت، دکه قیته د خرابیی دا.
¹⁵ دهسته لاتداری سته مکار ل سه ر ملله تی هه ژار، شیره کی ب نرنه و
 هرچه کی هاره.¹⁶ سه روکی کیم تیگه هشتن و گه له ک سته مکار، جه ژی
 نه که ری به رتیلان روژین وی دریز دبن.¹⁷ نه و زهلامی خوینا که سه کی ستوی
 وی دا بیت، بو چالی دره قیت و کهس وی دهسته سه ر ناکهت.¹⁸ یی بی کیماسی
 ب ریکا بجیت فورنال دبیت، و بی خوار نه وی ب دوو ریکا بجیت، دی که قیته د
 نیک ژواندا.¹⁹ نه وی د زه قیا خو دا کار بکهت، تیر نان دبیت، لی نه وی ل
 دویف بی کاران بکه قیت، تیر هه ژاری دبیت.²⁰ زهلامی دلسوز گه له ک
 پیروزی یین هه یین، لی یی له زی بو دهوله مه ندبوونی بکهت، بی تاوان نابیت.
²¹ تاگری یا باش نینه، نه فجا مروق گونه هی بو که ره کی نانی دکهت.
²² خودان چاقی شه رخوز له زی بو دهوله مه ندیی دکهت، و نه و نزانیت کو
 هه ژاری بو وی دهیت.²³ یی مروقه کی پاشمه دبته، ل دو ماهیی دانه هیه کی
 ژ وی مروقی زمان خو ش پتر دبیت.²⁴ یی دهیکا خو یان بابی خو تالان بکهت
 و بیژیت: (چ نینه!)، نه و هه قالی زهلامی تیگده ره.²⁵ یی چاقرسی،
 هه فرکییان پهیدا دکهت، لی یی ب خودانی پشتر است بیت قه له و دبیت.
²⁶ نه و مروقی ب دلی خو پشتر است بیت یی نه زانه، لی یی ب ریکا دانای

دجیت نهو قورتال دبیت. ²⁷ یی چاکیی دگهل هه ژاری بکته، پیدقی نابیت، ویی چاقی خوژی دگریته، گهلهک نه فرهت لی دبارن. ²⁸ ب رابوونا شهرخووان، خه لک خو شه د شیرن، و ب ژنافچوونا وان راسته قین مشه دبن.

پشکا بیست و نه هی (29)

¹ یی پر پاشقه برن بیت، یی ستوویی رهق بکته، هه ما ژ نشکه کیفه دشکیت و چاره بو نابیت ². نه گهر راسته قین زال بوون، مللهت که یفخوش دبیت، ههروه سا نه گهر شهرخووان دهسته هلات بوو، مللهت دی نالیت. ³ یی جه ژ دانایی بکته، بابی خو که یفخوش دکته، و هه قالی دههمه ن پيسان سامانی خو پویج دکته. ⁴ پاشا ب دادپه روه ریی زه مینی رادگریته، لی وهرگری دیاریان ویران دکته. ⁵ نه وی دهف خو شیی بو هه قالی خو بکته، دافا بو پین وی ددانیت. ⁶ ته لهه دیاخیبوونا زه لامی شهرخووان دایه، لی یی راسته قین که یفخوشه و سترانا دبیزیت. ⁷ یی راسته قین داخواریا هه ژاران دزانیت، لی یی شهرخووان بیت، زانینی تیناگه هیت. ⁸ خه لکی ترانه کهر باژیری ویران دکهن، لی یین دانا که ربی ژی ناهیلن. ⁹ زه لامی دانا نه گهر دادوه ریا زه لامه کی ساویا که کر، پاشی چ بکهنیت یان که ربین وی فه بن، ئیدی ته ناهی نینه. ¹⁰ خوین ریژ جه ژیی ته مام ناکهن، لی یین راسته قین پرسیارا وی دکهن. ¹¹ نه زان هه می که ریا خو ئاسکرا دکته، و یی دانا تا دوماهییی خو رادگریته. ¹² دهسته هلات داری گوه داریا گوتنن دره و بکته، هه می خزمه تکارین وی د شهرخووان. ¹³ هه ژار و په روه رده فان دگه هنه ئیک، خودان چاقین هه ردوویان ره ه ن دکته. ¹⁴ پاشایه ک ب راستی دادوه ریا هه ژاران بکته، ته ختی خو هه تاهه تایی بنه جه دکته. ¹⁵ دارو پاشقه برن

داناڤى دېه خشن، لى زارۆكى سهر به رداى، ده يكا خو شهر مزار دكه ت.¹⁶
 نه گهر شهرخواز زال بوون، گونه ه دى مشه بن، لى يين راسته قين دى
 كه فتنا وان بينن.¹⁷ كورى خو ته مې بكه، دى ته ته نا كه ت و كه يفخوشى
 دى ده ته ته.¹⁸ بى بينن ملله ت به ره لا دبیت، لى خوزيكن وي كه سى يى
 بنه ميان دپاريزيت.¹⁹ كوله ب ناخفتان ته مې نابيت، چنكو تيدگه هيت،
 لى نه و گوهداريى ناكه ت.²⁰ نه رى ته نه و مروقى له زى دناخفتين خو دا
 دكه ت ديتيه؟ هيفى برن ب نه زانى پتر ژ وي ده يتنه كرن.²¹ بى كوله يى خو
 ژ زارۆكينيى نازدار بكه ت، ل دوماه يى دى دهرده سه ريان بو ئينيت.²² زه لامى
 كه له ك كه رب گرتى هه فركيان دنازرينيت، و زه لامى كين گرتى، يى
 پرى گونه هه.²³ دفينلندا مروقى وي سدكيت، لى يى گيان شكه ستي
 سه رفه رازيى ب ده ست خو فقه دئينيت.²⁴ يى هه فيشكيا دزه كي بكه ت، هه ژ خو
 ناكه ت، گو ه ل نه فره تان دبیت و دانيدانى پى ناكه ت.²⁵ ترسا مروقى
 نه لها فه دده ت، لى يى پشتبه ست ب خودانى، دى هيتنه بلندكرن.²⁶
 كه له ك داخوازيارويى ده سته له لاتدارى دكه ن، لى مافى مروقى ژنك
 خود انييه.²⁷ زه لامى سته مكار، راسته قين هه ژى ناكه ن، ويى راسته ريك،
 شهرخواز هه ژى ناكه ت.

پشكا سيهي (30)

گوټنين ناجورى:

¹ گوټنين ناجورى كورى مه تقويه تى مه سسايى، نيگايا فى زه لامى بو
 ئيسىئىلى، بو ئيسىئىلى و ئاكالى: ² نه ز ژ هه ر مروقه كي ده به نكترم، ديسان

من تیکه هشتنا چ مرۆفان نینه. ³ ئەز فییری دانایی نه بوویمه، زانینا
 پیروزمه ندی ژی من نه زانییه. ⁴ کییه چوویه ئسمانی وهاتییه خوار؟ کییه با
 ل ناف ههردوو له یین خۆ خرفه کرییه؟ کییه ناف د ناف جلکان دا پوان
 کرییه؟ کییه هه می ئالیین جیهانی بنه جه کرییه؟ ناف وی چیه؟ و ناف
 کوژی وی چیه؟ ئەگه ته زانی!. ⁵ هه ره په یقه کا خودی یا پاکه، مه تائه بو
 وان که سین په نایی دبه نه بهر. ⁶ چ ل سه ره یقین وی زیده نه که، نه کو ته
 پاشقه بهت وب دره و کهر به ییه نیاسین. ⁷ دوو تشت من ژ ته خواستیه،
 ئەهجا بهری بمرم تو ژ من قه دهغه نه که: ⁸ تشتی پویج و دره وان ژ من دویر
 بکه. نه هه ژاری، نه دهوله مه نیدی تو نه ده من. به لکو ئەو نانی ئەزی
 هه ژی تو بده من. ⁹ نه کو تیر ببه و پاشی پشته ری ببه و بیژم: (خودان
 کییه؟!)، یانژی نه کو هه ژار ببه و دزیا بکه م و ناف خودی خۆ پویج بکه م. ¹⁰
 تو سکالایی ل کولهی نه که ل نک مه زنی وی، نه کو نه فره تان ل ته بکهت و
 تاوانبار ببی. ¹¹ دوینده هه ک نه فره تان ل بابی خۆ دکهت و پیرو زباییا
 دهیکا خۆ ناکهت. ¹² دوینده هه ک ل بهر چافین خۆیی پاکه، ئی وان خۆ ژ
 بیساتیا خۆ نه شوشتیه. ¹³ دوینده هه ک چه ند چافین خۆ ئەفراز بکهت،
 برهۆیین وی بلند دبن. ¹⁴ دوینده هه ک ددانین وی شیرن، و ددانین پاشین
 کیرن، ژ بو خوارنا به له نگازان ل سه ره زمینی و هه ژاران ل ناف خه لکی.
¹⁵ زیلی دوو کچین ههین گازی دکهن: (بینه! بینه!). سی تشت تیر نابن، یا
 چواری نابیریت: (به سه!) ¹⁶ نهال و زارۆکدانی نه زۆک و ئەرده کی ب
 تیر ناف نه بیت، و ناگری نه بیریت: (به سه). ¹⁷ چافی ترانه کر ب بابی خۆ، و
 ملکه چیا دهیکی نه کهت، قه له ره سکین نهالی دقه ویرن، و تیشکین نه لهوی
 دخۆن. ¹⁸ سی تشت ل سه ره من دا د سه یرن، و یا چواری ئەز نزانم. ¹⁹ ریکا
 نه لهوی ل ئسمانی، و ریکا ماری ل سه ره که قری، دیسان ریکا گه میی دالی
 ده ریایی دا، و ریکا زه لامه کی ل گه ل کچه کی. ²⁰ هه ره وه سا ریکا ژنا ده هه من

پیس، ئەفا خوارى و دەقى خۆپاقرى كرى و دبىزىت: (من چ گونەه نه كرىنه!).²¹ ئەرد ل ژىر سىيان دلەرزىت، ول ژىر يا چوارى نه شىت خۆ راگرىت.²² ل ژىر كولهيه كى ئەگەر حوكمرانىي بكتە، و ساويلكه يه كى ئەگەر تىر نان ببىت.²³ ول ژىر ژنه كا كرىت ئەگەر شوى كر، و كوله ژنه ك ئەگەر ببىته مير اتگرا خانما خۆ.²⁴ چوار تىشت ل سەر ئەردى هه نه ژهه ميان بچويكترن، لى ئەو گه له ك دانا نه.²⁵ مېرى جفاته كه نه يا بهىز، لى ئەو ل هافىنى خوارنا خۆ ناماده دكتە.²⁶ گوڤه له كهن جفاته كا لاوازه، لى ئەو خانىين خۆ د ناف كه فران دا چىدكه ن.²⁷ كولى چ پاشا نىن، لى ئەو ره قده ره قده دهر دكه فن.²⁸ ته قنپىر ك ب دهستان دهىته گرتن، لى ئەو د كوچكىن پاشايان دايه.²⁹ سى تىشت بىنگافىن باش دهافىزن، و يا چوارى رىقه چوونه كا جوان دچىت.³⁰ شىر مه زنى درونده يانه، ل بهرامبهرى كه سه كى پاشقه ناچىت.³¹ تاووس، نىرى، و پاشايى به رهنكارىاوى نه هىته كرن.³² ئەگەر توب بلسدبوونى ساويلكه بووى، ئەگەر ته پىلانگىران، ئەفجا دهستى خۆ دانه ل سەر دهقى خۆ.³³ چنكو ب فهژاندنا شىرى نىفشك ژى دهر دكه فىت، ههروه سا ب گفاشتنا دفنى خوین ژى دهىت، و نازراندنا كه ربى هه فركى ژى چى دبن.

پشكا سیه و ئىكى (31)

گوټنىن لموئىل پاشای:

¹ گوټنىن لموئىل پاشایى مه سسای، دهىكا وى نىشا وى كرىنه: ² چىيه كورى من؟ ئەفجا چىيه كورى هنافىن من؟ پاشى چىيه كورى قوربانىن من؟ ³ هىزا

خۆل سەر ژنان نەمە زىخە، و رىكا خۆ ژى بۆ كۆژە كىن پاشايان نەدە. ⁴ بۆ پاشايان نابىت لموئىل، بۆ پاشايان نابىت مەيى قەخۇن، ديسان بۆ مەزنان ژى سەر خۆشكەر نابىت. ⁵ نەكو قەخۇن و نەركىن خۆ ژىبىر بىكەن، پاشى بەھانەيا ھەر ھەژارەكى شەرمزار بىكەت. ⁶ سەر خۆشكەرى بدەنە ئەوى ژناف دچىت، و مەيى بدەنە دەرون تەحلا. ⁷ قەدخۆت و ھەژاريا خۆ ژىبىر دكەت، ئىدى ماندىبوونا وى ل بىرا وى نامىنىت. ⁸ دەقى خۆ پىخەمەت يى لال د سكالايا ھەر ئىتىمەكى دا قەكە. ⁹ دەقى خۆ قەكە، ب دروستى دادوھرىيى بىكە و پارىزەريا ھەژار و بەلەنگازى بىكە.

ژنا چاك:

¹⁰ كى ژنەكا چاك دبىنىت؟ چىكو بەيى وى ژ لولويان گرانترە. ¹¹ دلى ھەقزىنى وى باوھريا پى ھەى، ئىدى پىدەقى ب چ دەستكەفتىن دى نابىت. ¹² ب درىژيا ژىي خۆ، چاكىي ل گەل دكەت نەخرايىي. ¹³ داخووزيا ھرىي وكتانى دكەت، ب ھەردوو دەستان و ب رەزامەنديا خۆ كار دكەت. ¹⁴ وەكو گەمىن بازىرگانىيە، خوارنا خۆ ژ دوىر دبىنىت. ¹⁵ ھىش شەف ھىيار دبىت، خوارنى بۆ مالى نامادەدكەت و نەركى خىزانى ديار دكەت. ¹⁶ ل زەقىيەكى دبىرىت پاشى دكرىت، و ژ بەرى دەستىن خۆ مئوا تىدا دچىنىت. ¹⁷ نافتەنگىن خۆ بەيز گرىددەت و زەندىن خۆ موكوم دسدبىنىت. ¹⁸ ھەست دكەت كو بازىرگانىيا وى يا باشە، ب شەف چراكى وى نافەمرىت. ¹⁹ ب دەستەكى تەشىي دكرىت و ل سەر پەحنيا دەستى دى دزقرىنىت. ²⁰ دەستىن خۆ بۆ ھەژارى قەدكەت و بۆ ھارىكارىيا بەلەنگازى درىژ دكەت. ²¹ ترسا بەفرى ل سەر مالا خۆ ناكەت، چىكو ھەمىان چلكىن گەرم ل بەر دانە .

²² سه‌رپوشیان بو خو چیدکەت، و کتان و ریسێ مۆر دکەتە بەرخۆ. ²³
 هەقزینی وی ل بەر دەرازیکیێن دەرگەهان دەمی ل گەل ماقوبیلین دەقەری
 دروینیت یی بەرنیاسە. ²⁴ کۆرتەکان چیدکەت و دفرۆشیت، و شالین پشتی
 نیشانی بازرگانی کەنعانی دکەت. ²⁵ جوانی و خوشتقیاتی جل و بەرگین
 وینە، دیسان بو روژین داھاتی زی یا کەیفخۆشە. ²⁶ دەقی خو ب دانایی
 فەدکەت و گۆتین بەرنیاس ل سەر زمانی وینە. ²⁷ زێرەفانی ل ریکین مالا
 خو دکەت، و نانی تەمبەلیی ناخۆت. ²⁸ کورین وی پیرۆزبایا وی دکەن، و
 هەقزینی وی زی پەسنا وی دکەت و دبیزیت: ²⁹ (گەلە ک ژن ب کارین
 چاک رابووینە، لی توی سەرورە هەمیان). ³⁰ شوخ و شەنگی سەختەییە،
 و جوانی یا پویچە، لی ژنا ژ خودانی ترسدار بیت دەیتە پەسن کرن. ³¹
 بەری دەستی وی بدەنی، و بلا کارین وی ل بەر دەرگەهان پەسنا وی بکەن.

برایی خواندەفان

ئەگەر فان پەندان جەمی خو ددلی تەدا کربیت ، و تە بقیات زیاتر بیزانینا
 دەربارە ی پەرتوکا پیروز و چەندین پەرتوکین دی وەرگری ، هیقییە
 پەیوەندیی بقی ناف و نیشانی خواری بکە :-

Info:duhok@asianbiblesociety.net